

Jaarverslag examencommissie HZ

2016

Status: definitief,
Datum: januari 2017

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	4
1. Examencommissie HZ.....	5
1.1. Samenstelling.....	5
1.2. Profielschetsen.....	6
1.3. Vormen van overleg.....	6
1.4. Uitgebrachte adviezen.....	7
2. Deelexamencommissies HZ.....	7
2.1. Samenstelling deelexamencommissies.....	7
Samenstelling deelexamencommissies.....	7
2.2. Overleg.....	9
2.3. Besluiten.....	11
3. Permanente en tijdelijke commissies.....	11
3.1. Klachtencommissie.....	11
3.2. Toetscommissie.....	12
3.3. Juridische commissie.....	12
3.4. Hoorcommissie NBSA.....	13
4. Examinatoren.....	14
4.1. Aanwijzing examinatoren.....	14
5. Deskundigheidsbevordering.....	16
6. Wettelijke taken examencommissie HZ, deelexamencommissies en examinatoren.....	17
6.1. Uitreiking getuigschriften.....	17
6.2. Deskundigheid examinatoren.....	17
6.3. Kwaliteit van tentamens en examens en beoordelingsnormen.....	17
6.5. Vrijstellingen en programma's op maat.....	18
6.6. Fraudezaken.....	18
6.7. Betrokkenheid accreditaties.....	19
7. Negatief bindend studieadvies.....	20
7.1. Mandatering NBSA.....	20
7.2. Uitgebrachte waarschuwingen en voornemens NBSA.....	20
7.3. Hoorcommissie NBSA.....	20
7.4. Uitgebrachte adviezen NBSA.....	21
7.5. Evaluatie.....	21
8. Klachten en beroep.....	22
8.1. Klachten.....	22

8.2. Beroep	22
9. Slotwoord	24
Bijlagen	26
Bijlage 1 Rolbeschrijving (deel-)examencommissies HZ University of Applied Sciences	27
Bijlage 2 Vergaderdata examencommissie	30
Bijlage 3 Vergaderdata deexamencommissies HZ.....	31
Bijlage 4 Overzicht fraudezaken 2016	32
Bijlage 5 NBSA procedure.....	32
Bijlage 6 Overzicht NBSA	35
Bijlage 8 Opleidingsplan Centrale Examencommissie HZ.	37
Bijlage 9 Evaluatie Examencommissie HZ University of Applied Sciences, 2015-2016.	41

Voorwoord

Voor u ligt thans het vijfde jaarverslag van de examencommissie van HZ University of Applied Sciences. Dit jaarverslag bestrijkt het kalenderjaar 2016. Dit sluit dus aan bij het HZ brede jaarverslag over 2016. Dit verslag is wat de examencommissie betreft nog niet in de definitieve vorm gegoten zoals dat ons voor de toekomst voor ogen staat. De eerste twee jaren waren uiteraard jaren van starten, proberen, uitbreiden, vervangen etc. Dit verslag draagt daar ook de sporen van. Wij hebben voorrang gegeven aan de inhoudelijke ontwikkelingen voor het borgen van het kwaliteitsniveau van de HZ en het zo mogelijk nog verhogen daarvan. Dat had de prioriteit boven het verfijnd registreren en analyseren van ontwikkelingen en feitelijkheden. In dit jaarverslag vindt de lezer dan ook geen uitgebreide analyses. Overigens, ook geen niet uitgebreide. Dat hangt uiteraard mede samen met de overgang van schooljaar naar kalenderjaar. Wij hebben ons ingespannen dit zo kort mogelijk na 1 januari in concept gereed te hebben. Naast dit jaarverslag is ook het evaluatieverslag van de commissie van belang. Dat betreft een zelfevaluatie waarin tevens is opgenomen, waar in het nieuwe schooljaar zo mogelijk wat extra aandacht aan besteed zou kunnen worden. Daarin is derhalve opgenomen een paragraaf die gezien zou kunnen worden als een aanzet voor een “verbeterplan”. Omdat die evaluatie een schooljaar betreft, is dit niet in dit jaarverslag geïntegreerd. Wel is het evaluatierapport 2015-2016 integraal als bijlage bij dit verslag gevoegd, zoals te doen gebruikelijk. Deze evaluatie is ook besproken met het CvB en het management en bijgevoegd als bijlage 9.

De examencommissie vindt het belangrijk om zich door middel van dit verslag te verantwoorden voor wat er in het afgelopen jaar is gedaan. En dat is heel wat. Wel beperkt de examencommissie zich zoals gezegd vooral tot een feitelijke weergave van de werkzaamheden.

Commentaar op inhoud en/of vorm van dit vijfde verslag is van harte welkom. Daar kunnen wij alleen maar onze winst mee doen.

Siert Knigge
Voorzitter Examencommissie HZ University of Applied Sciences
tot 1 januari 2017

Vlissingen, december 2016.

1. Examencommissie HZ

1.1. Samenstelling

Conform het reglement examencommissie HZ, bestaat de examencommissie uit maximaal 15 leden, waarvan 3 extern, t.w. de voorzitter, de heer Siert Knigge, en de heren Ton Tepe (gedetacheerd door NHTV Breda) en Bas de Moor (jurist). Het College van Bestuur heeft de leden benoemd voor de duur van één hogeschooljaar. Op voorstel van de Examencommissie is wel afgesproken dat de intentie is om een ieder 3 jaar als zodanig te laten functioneren. Daartoe is ook een rooster van aftreden opgesteld. Op deze wijze hopen we enerzijds de continuïteit te waarborgen omdat slechts 1/3 van de leden elk jaar aftreedt en anderzijds voor doorstroming en “vers bloed” te zorgen omdat ieder jaar 1/3 deel van de commissie door nieuwe mensen wordt ingevuld.

Benoemd voor de periode van 1 september 2015 tot en met 31 augustus 2016:

Samenstelling Examencommissie 2016		
Leden	Toelichting	Portefeuille
1. Siert Knigge,	Voorzitter (extern)	Algemene zaken Evaluatie / jaarverslag / rooster
1. Edwin Rampaart, lid	Voorzitter deexamencommissie AvEM	Vice-voorzitter (per 1 september 2015) Examinatorenoverleg Mandatering binnen dex Benoeming examinatoren OER
2. Dennis Karel, lid	Voorzitter deexamencommissie AvZW	Scholing/ deskundigheidsbevordering
3. Wim Bakker, lid Vanaf juni opgevolgd door Françoise Kool	Voorzitter deexamencommissie AvEP	‘vliegende keep’
4. Peter van Gelderen, lid	Voorzitter deexamencommissie AvTI Vice-voorzitter Examencommissie	Automatisering apparatuur examencommissie
5. Ton Tepe, lid	Extern lid, voorzitter deexamencommissie SA	Beleidsontwikkeling en best practices
6. Johan Walhout, lid Vanaf 1 september opgevolgd door Paul Vader	Voorzitter deexamencommissie DA	Stuurgroep interne auditing BKE-SKE
7. Gerda v.d. Beemt, lid	Voorzitter deexamencommissie DRA	‘vliegende keep’
8. Bas de Moor, lid	Extern lid, juridische expertise	Juridische zaken fraudezaken / strafhandhaving Actualisatie reglementen e.d.

9.	Loes Lievense-Tax, lid	Medewerker ondersteunende diensten	Inzicht facilitering / benoeming plaatsvervangers Interne en externe communicatie
10.	Wim T. Korevaar, lid	Docent lid	Fraudezaken
11.	Carien du Pon, lid	Voorzitter Toetscommissie	Auditplannen/evaluatie toetsbeleid.

Helaas is Loes Lievense ons in de loop van dit jaar ontvallen. Per 1/1-2017 zal zij worden opgevolgd door mevr. Nancy Stange die haar ook bij de HZ Diensten vervangt.

Door langdurige ziekte en afwezigheid van Johan Walhout is in zijn plaats getreden de heer Paul Vader. Voor de stuurgroep BKE/SKE is nog geen vervanger aangewezen

Daarnaast is een Dagelijks Bestuur examencommissie benoemd, bestaande uit drie leden, te weten de voorzitter, de vicevoorzitter en een derde lid, zijnde dhr. Dennis Karel. De voorzitter van de examencommissie is lid en tevens voorzitter van het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur is belast met de voorbereiding van vergaderingen van de examencommissie, de uitvoering van haar besluiten en het toezicht houden op de naleving van voor de examencommissie relevante alsmede door haar vastgestelde regels.

Er hebben zich zoals hierboven blijkt, een aantal mutaties voorgedaan met betrekking tot de samenstelling van de examencommissie. Naast vorenstaande heeft de huidige voorzitter te kennen gegeven per 1/1-2017 te zullen terugtreden.

De ondersteuning van de commissie is gedurende het jaar verzorgd door mevr. Frederiek Stols. Tot 1 september werd voor haar vervanging zorg gedragen door mevr. Linda van Bremen-Kesteloo. Vanaf 1 september 2016 heeft mevr. Stols de complete ondersteuning van de Examencommissie op zich genomen, alsmede de ondersteuning van de Centrale Toetscommissie.

1.2. Profielschetsen

Het College van Bestuur heeft in het kader van de benoeming van leden van de examencommissie profielen opgesteld, waarin onder meer de vereiste deskundigheid van de leden wordt beschreven. De profielen worden jaarlijks geëvalueerd en zo nodig door het College van Bestuur bijgesteld.

De rolbeschrijving (deel-)examencommissies HZ University of Applied Sciences is opgenomen in bijlage 1.

1.3. Vormen van overleg

De examencommissie kent verschillende vormen van overleg. Allereerst vindt maandelijks een examencommissievergadering plaats. Deze vergaderingen zijn openbaar, tenzij de examencommissie gemotiveerd anderszins besluit. Daarnaast vergadert het dagelijks bestuur van de examencommissie minimaal tweemaal per maand. Ten slotte vergadert het dagelijks bestuur maandelijks met het Management (3 Managing Directors) en 3 à 4 keer per jaar met het College van Bestuur, aangezien het dagelijks bestuur aanspreekpunt vormt voor het College van Bestuur. Daarnaast vindt structureel 2x per jaar overleg plaats met het CBE.

Bijlage 2 bevat een overzicht van de vergaderdata van bovengenoemde vormen van overleg in het jaar 2016 .

1.4. Uitgebrachte adviezen

De examencommissie heeft adviezen uitgebracht aan het College van Bestuur over een aantal beleidszaken, waaronder:

- Studeren met functiebeperking
- BKE/SKE
- Auditing
- Toetsbeleid
- OER

Dergelijke adviezen worden vooral in het overleg van het CvB met het DB van de Examencommissie aan de orde gesteld.

Daarnaast zijn er diverse besluiten genomen over fraudezaken, opleidingsplanning en studieadviezen, alsmede het toekennen van studiepunten aan de studenten. Dat gebeurt uiteraard op basis van de cijfers van de examinatoren. Dit wordt door de dealexamencommissies gedaan. Deze beleidsadvisering geschiedt veelal (ook) in de vorm van participatie van leden van de EC in de betreffende stuur- en/of werkgroep. Slechts in een enkel geval is expliciet vooraf uitdrukkelijk aan de commissie om advies gevraagd.

2. Dealexamencommissies HZ

2.1. Samenstelling dealexamencommissies

Onder verantwoordelijkheid van de examencommissie ressorteert per academie een dealexamencommissie. In het verslagjaar is nogmaals bevestigd dat deze opzet gehandhaafd dient te worden. In 2016 kende de HZ 7 dealexamencommissies. Conform het reglement examencommissie HZ, omvat elke dealexamencommissie tenminste drie en maximaal tien leden. De leden van de dealexamencommissies zijn benoemd door het College van Bestuur voor de duur van één hogeschooljaar. Dit heeft in september 2016 geleid tot de hierna vermelde samenstelling.

Samenstelling dealexamencommissies

Benoemd voor de periode van 1 september 2016 tot en met 31 augustus 2017:

Dealexamencommissie AvEM Nationaal

- Edwin Rampaart (voorzitter)
- Hans Huijgens (lid -BE)
- Carien du Pon (lid – BK-MER)
- Ralph van de Wekke (lid - CE)
- Jaap Nelemans (lid – CO en plaatsvervangend voorzitter)
- Mark Trimpe (lid - HRM)
- Christel van den Hooven-Arendse (lid – SBE)

- Anja Minderhoud (plaatsvervangend lid - BE)
- Marjolein van Noort (plaatsvervangend lid - BK-MER)
- Peter van Dijk (plaatsvervangend lid – CE)
- Roel Pijpers (plaatsvervangend lid – CO)
- Aukje Hettinga (plaatsvervangend lid – HRM)
- Ester Wisse (plaatsvervangend lid – SBE)

Deelexamencommissie AvEM Internationaal

- Ton Tepe (voorzitter)
- Johan Weggemans (lid - IBMS)
- Jolanda van Poppel (lid – VMT)
- Peter Raas (lid en vicevoorzitter – IBL)

- Maja Audenaerde-Huibregtse (plaatsvervangend lid – IBMS)
- Marc Alliët (plaatsvervangend lid – IBL)
- Jeroen Haans (plaatsvervangend lid – VMT)

Deelexamencommissie AvEP

- Françoise Koole-Luteijn (voorzitter)
- Hilde Kooiker – den Boer (plaatsvervangend voorzitter)
- Henriëtte op den Brouw (lid)
- Francis Jongerius – Mac Donald (lid)
- Kristel Boonstra-van den Vooren (lid)

Deelexamencommissie AvTI

- Peter van Gelderen (voorzitter)
- Anton Bil (lid-ICT, lid Toetscommissie en tevens plaatsvervangend voorzitter)
- Kas Wannee (lid-CH)
- Eric Vos (lid-BWK)
- Peter van der Heide (lid-ENG)

- Wouter de Jonge (plaatsvervangend lid BWK)

Deelexamencommissie AvZW

- Dennis Karel (voorzitter)
- Rudi van den Dries (plaatsvervangend voorzitter)
- Leontine van den Hooven (lid)
- Brigitte de Bruyckere (lid)

Deelexamencommissie DA

- Paul Vader (voorzitter)
- Pierre Bleuzé (lid en plaatsvervangend voorzitter)
- Joao Salvador de Silva (lid)
- Jenny van der Welle (lid)

Deelexamencommissie DRA

- Gerda van den Beemt-Denissen (voorzitter)
- Jos Luteijn (lid en plaatsvervangend voorzitter)
- Soeresh Basdew (lid)
- Corné van Ginneken (extern lid)

Opvallend is, dat nog steeds de vacaturevervulling voor dit werk soms problematisch is. De belangrijkste oorzaak lijkt het beperkte aantal uren te zijn dat betrokkenen voor dit werk ter beschikking krijgen gesteld.

De examencommissie HZ heeft aan de dealexamencommissies Delta Academy, Economie en Management Nationaal en Internationaal, Zorg en Welzijn, Technologie en Innovatie, Educatie en Pedagogiek en de De Ruyter Academy, de volgende bevoegdheden gemandateerd:

- a. het uitreiken van getuigschriften ten bewijze dat een examen met goed gevolg is afgelegd (art. 7.11 lid 2 WHW);
- b. het toevoegen van een diplomasupplement aan een getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd examen (art. 7.11, lid 4 WHW);
- c. het uitreiken van verklaringen als bedoeld in art. 7.11 lid 5 WHW (overzicht van met goed gevolg afgelegde tentamens);
- d. het beoordelen en vaststellen van de uitslag van tentamens en examens (art. 7.12b, lid 1 onder b WHW);
- e. het verlenen van vrijstellingen voor het afleggen van één of meerdere tentamens (art. 7.12b lid 1 onder d WHW);
- f. het stellen van voorwaarden waaronder wordt vastgesteld dat een examen met goed gevolg is afgelegd terwijl niet elk tentamen met goed gevolg is afgelegd (art. 7.12b lid 3 WHW);
- g. het vragen van inlichtingen aan examinatoren (art. 7.12c lid 2 WHW);
- h. het verstrekken van inlichtingen en advies aan het College van Bestuur inzake een negatief bindend studieadvies (art. 7.8b, lid 3 WHW);
- i. het verlenen van toestemming voor het volgen van een externe minor (art. 3.8 lid 6 OER);
- j. het beslissen over verzoeken van studenten om een extra kans te mogen krijgen op grond van bijzondere omstandigheden (art. 6.2 lid 8 OER).

Tot deze mandatering is indertijd besloten tijdens een bijzondere vergadering van het CvB met de examencommissie op 3 oktober 2011 en gold voor een bepaalde tijd tot en met 1 september 2013. Deze mandatering is niet alleen in 2012-2013 gehandhaafd, maar geldt ook voor daarop volgende jaren. Als gevolg van deze mandatering zijn de dealexamencommissies verantwoordelijk voor de operationele zaken. De centrale examencommissie, waarvan de voorzitters van de dealexamencommissies deel uit maken, blijft uiteraard eindverantwoordelijk en zorgt onder andere voor coördinatie, afstemming en beleidsadvisering.

Tot de taken van de centrale commissie behoort ook de procesgang in het kader van de NBSA procedure en de besluitvorming ter zake.

2.2. Overleg

Alle dealexamencommissies vergaderen in principe minimaal één keer per maand. Vergaderingen van de dealexamencommissies zijn openbaar, tenzij een dealexamencommissie gemotiveerd anderszins besluit.

Daarnaast vindt incidenteel en structureel 1 à 2x per jaar overleg plaats van het Dagelijks Bestuur met de dealexamencommissies. Ook is afgesproken dat het academiemanagement 2 à 3 keer per jaar een bespreking heeft met de voorzitters van de dealexamencommissie en de deoltoetscommissie. Daarbij zal ook de kwaliteitscoördinator aanwezig zijn.

Beide overleggen functioneren (nog) niet naar behoren. Het overleg DB/DEX lijkt niet structureel nodig gelet op de terugkoppeling in de Centrale Examencommissie. Het andere overleg met de voorzitters van de relevante DEX en Deoltoetscommissie dient bij voortdurende met kracht bevorderd te worden.

Het overzicht van de vergaderdata 2015-2016 van alle deelexamencommissies kan worden teruggevonden in bijlage 3.

2.3. Besluiten

De dealexamencommissies nemen besluiten over uiteenlopende zaken. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de genomen besluiten per dealexamencommissie in het kalenderjaar 2016:

2016 Besluiten over	Academie voor Technologie en Innovatie	Academie voor Economie en Management	Academie voor Educatie en Pedagogiek	Academie voor Zorg en Welzijn	AVEM Internationaal / Scaldis Academy	Delta Academy	De Ruyter Academy	Totaal
Voorzieningen studeren met een beperking	34	32	17	29	5	20	11	148
Getuigschriften (P)	219	179	122	225	90	97	68	1000
Getuigschriften (Hoofdphase)	154	178	102	153	85	81	66	819
Aanvraag (niet HZ) minoren	58	54	15	40	88	59	24	338
Extra herkansingen	16	220	26	25	29	8	16	340
Studieprogrammawijzigingen	21	7	5	6	33	16	29	117
Behoud van studiepunten bij uitschrijving	3	8	1	15	0	15	21	63
Overige	82	6	75	24	11	-	-	198
	587	684	363	517	341	296	235	3023

3. Permanente en tijdelijke commissies

De examencommissie kan, indien dit in verband met de uitvoering van haar taken van belang is, permanente of tijdelijke commissies instellen. Leden van deze commissies worden door de examencommissie benoemd op basis van onafhankelijkheid en deskundigheid.

3.1. Klachtencommissie

Wanneer een klacht inzake de examencommissie of één van haar leden wordt ingediend bij de faciliteit HZ, wordt ter zake van de indiening van de klacht een tijdelijke klachtencommissie ingesteld door de examencommissie. In 2016 is er geen klachtencommissie ingesteld omdat er geen enkele klacht is ontvangen. Zie overigens ook verderop.

Soms komen 'klachten' direct bij de faciliteit of via de examencommissie binnen, waarvoor gedurende het verslagjaar geen klachtencommissie is ingesteld. Deze klachten zijn zo mogelijk in overleg met de student en/of het CvB opgelost. Dit betrof bijvoorbeeld een gemiste tentamenkans als gevolg van onduidelijkheid over het toets rooster en verwarring over het toekennen of administreren van tentamenresultaten.

3.2. Toetscommissie

Volgens het reglement toetscommissie stelt de examencommissie een permanente toetscommissie in. De toetscommissie heeft tot taak het gevraagd en ongevraagd adviseren van de examencommissie inzake kwaliteitsborging en kwaliteitsbeleid rond examens en tentamens. Per 1 september 2012 zijn de toetscommissie en deelttoetscommissies benoemd voor de duur van één hogeschooljaar. De (deel)toetscommissie(s) hebben inmiddels ruim 3 jaar gefunctioneerd. De werkzaamheden van de toetscommissies zijn ook in 2016 in samenwerking met de (deel)examencommissies uitgevoerd. In 2014 bleken enkele deelttoetscommissies niet te kunnen functioneren. Met het management/CvB is toen afgesproken dat ook die deelttoetscommissies voor eind 2014 weer volledig bemenst zouden zijn en functionerend. Voor een korte periode is de voorzitter van de examencommissie ook opgetreden als tijdelijk voorzitter van de centrale toetscommissie.

Tegen die achtergrond, waarbij dus twee deelttoetscommissies niet functioneerden, heeft de examencommissie de benoeringen voor alle deelttoetscommissies toen beperkt tot 01-02-2015. Daarna heeft benoeming plaats gevonden tot het begin van het nieuwe schooljaar (1-9-2015). Vervolgens heeft weer een reguliere benoeming plaats gevonden. Inmiddels hebben alle deelttoetscommissies een auditplan opgesteld voor de door hen te verrichten werkzaamheden. De examencommissie heeft deze plannen vastgesteld ook al zijn sommige wel wat aan de summere kant. Het stemt tot tevredenheid dat alle deelttoetscommissies functioneren. Verder moge voor 2016 worden verwezen naar het apart uitgebrachte verslag van de centrale toetscommissie. Dit betreft uitsluitend een verandering in de vorm van verslaglegging. De deelttoetscommissies zijn wel onder verantwoordelijkheid van de examencommissie gebleven. Bevestigd is ook dat de academies verantwoordelijk zijn voor de facilitering en ondersteuning van de voor hen relevante deelttoetscommissie. Voor de centrale toetscommissie zorgt het CvB daarvoor.

Nog steeds speelt er problematiek bij de deelttoetscommissies. Deze werken niet alleen niet altijd even goed in de persoonlijke sfeer, maar er is een breder autoriteitsprobleem. Het gezag van deze commissies wordt soms/vaak niet erkend. Het blijft uiteraard een eerste verantwoordelijkheid van de lijn om te zorgen voor kwalitatief hoogwaardig onderwijs en onderzoek. De examencommissie heeft daarbij een terughoudende rol en maakt zich vooral zorgen om de borging van de kwaliteit. De toetscommissies vormen daarbij een zeer belangrijke schakel om die kwaliteit te borgen. Maar dat moet wel mogelijk gemaakt worden. Nog steeds ligt daar ook een probleem in de communicatieve sfeer.

Met de benoeming van mevr. Du Pon tot voorzitter van de Centrale Toetscommissie is er ook een nieuwe periode ingetreden. Toch functioneren de toetscommissies nog niet soepel. Een "toetsdag" die in 2017 met velen uit de organisatie gehouden wordt zal hopelijk een versnelling in de ontwikkeling teweeg brengen. Voor de nieuwe voorzitter ligt hier een uitdaging.

3.3. Juridische commissie

De examencommissie heeft per 1 september 2012 een permanente juridische commissie ingesteld. De juridische commissie heeft onder andere tot taak het (1) ongevraagd en gevraagd geven van juridisch advies, (2) het verlenen van een bijdrage aan (juridische) teksten en (3) het verlenen van assistentie bij het behandelen van geschillen. De juridische commissie is in november 2012 gestart met haar werkzaamheden. Na een zekere inwerkperiode is besloten voor de commissie geen gestructureerd vergaderschema te hanteren. De juridische commissie vergadert "op afroep". De juridische commissie is in 2016 bijna niet bijeen geweest. De juridische adviezen van het externe lid, aangevuld met de adviezen van de juridisch adviseurs van het CvB bleken voldoende. Eind 2016 is aan de externe leden van de commissie gevraagd onderzoek te doen naar een bijzonder geval van vermoedelijke vervalsing. De uitkomst daarvan komt in januari 2017 beschikbaar.

3.4. Hoorcommissie NBSA

De hoorcommissie Negatief Bindend Studieadvies (NBSA) wordt ingesteld door de examencommissie. De hoorcommissie NBSA hoort studenten, ten aanzien van wie een voornemen tot een NBSA is uitgebracht. Zij brengt naar aanleiding van dit horen een advies uit aan de examencommissie HZ. In het verleden bracht de examencommissie dan weer een advies uit aan het College van Bestuur. Opnieuw heeft echter in het afgelopen verslagjaar de examencommissie de eindbeslissing genomen. Daarmee is dus de procedure bekort. De samenstelling van de hoorcommissie NBSA en haar werkzaamheden worden verder toegelicht in hoofdstuk 7.

Gaarne zou de Examencommissie zien, dat de gehele NBSA procedure vóór de zomervakantie zou kunnen worden afgerond. Dat vraagt een eerder begin in september, nl. dat de colleges echt op 1/9 aanvangen, alsmede een betere discipline in de organisatie. De examencommissie acht het zeker mogelijk en bepleit de daartoe strekkende maatregelen.

4. Examinatoren

4.1. Aanwijzing examinatoren

De examencommissie wijst examinatoren aan, met dien verstande dat op grond van het reglement examencommissie HZ alle leden van het personeel (inclusief ingeleende medewerkers) van de HZ die met het verzorgen van onderwijs waren belast geacht werden te zijn aangewezen als examinator, tenzij de examencommissie uitdrukkelijk anders, schriftelijk en gemotiveerd beslist.

Vanaf dit jaar worden er certificeringseisen aan examinatoren gesteld. Dit betreft de BKE/SKE certificering. Examinatoren dienen, naast andere eisen, minimaal een BKE certificaat te kunnen overleggen. In 2015 is begonnen met een pilot/proef voor de SKE opleiding. Deze pilot heeft nogal wat stof doen opwaaien. De examencommissie heeft het CvB geadviseerd een goede evaluatie ter zake uit te (doen) voeren. Dat heeft tot positieve aanpassingen geleid. De examinatoren worden thans niet alleen formeel maar ook daadwerkelijk door de examencommissie benoemd.

Per 1 september 2016 is het volgende aantal examinatoren vastgesteld:

Academie	Aantal examinatoren
	2016
Academie voor Economie & Management	62
Academie voor Technologie & Innovatie	50
Academie voor Zorg & Welzijn	56
Academie voor Educatie & Pedagogiek	36
Scaldis Academy	45
Delta Academy	44
De Ruyter Academy	33

Er is een maandelijkse update.

De examinatoren hebben de volgende taken en bevoegdheden:

- Het afnemen van tentamens en het toekennen van cijfers;
- Het verstrekken van gevraagde inlichtingen aan de (deel-)examencommissie, waaronder het op verzoek van de (deel-)examencommissie verstrekken van inlichtingen ter zake van vrijstellingsverzoeken, verdenking van frauduleus handelen, toe te kennen compensaties en een (negatief) bindend studieadvies;
- Het uitreiken van een bewijsstuk ten bewijze dat een tentamen al dan niet met goed gevolg is afgelegd;
- Bij een schriftelijk tentamen, de opgaven minstens twee weken voor het tentamen, of zoveel eerder als de examencommissie bepaalt, aan de examencommissie ter beschikking te stellen.

4.2. Examinatorenvergaderingen

Per opleiding vormen de examinatoren een examinatorenoverleg. Tijdens deze vergadering komen in ieder geval de studievoortgang en individuele studieprestaties van studenten aan de betrokken opleiding aan de orde. De

vergadering rapporteert met het oog op de aan de (deel)examencommissie te verstrekken inlichtingen omtrent studievoortgang en individuele studieprestaties.

Het aantal examinatorenvergaderingen per academie gedurende het kalenderjaar 2016 was als volgt:

Academie	Examinatorenvergaderingen
	2016
Academie voor Economie & Management (Nationaal)	
Bedrijfseconomie	11
Bedrijfskunde MER	12
Commerciële Economie	11
Communicatie	11
Human Resource Management	11
IBMS	10
Academie voor Economie & Management (Internationaal) / Scaldis Academy	
IBL	11
VMT	10
SBE	12
Academie voor Technologie & Innovatie	
Chemie	15
HBO-ICT	12
Bouwkunde	13
Engineering	12
Engineering -EPT	12
Academie voor Zorg & Welzijn	
HBO-V	3
Social Work	3
Academie voor Educatie & Pedagogiek	
Leraar Basisonderwijs	2
Pedagogiek	2
Delta Academy	
Civiele techniek	9
Aquatiscche Ecotechnologie	9
Delta Management	9
De Ruyter Academy	
Opleiding Maritiem Officier	13
Logistics Management	13
Technische Bedrijfskunde / IMM (International Maintenance Management)	9

Er wordt over gedacht of een iets andere structuur hier en daar kan helpen de examinatorenvergaderingen efficiënter te laten verlopen. Er gaan nogal wat uren verloren met vergaderingen waarbij alle examinatoren aanwezig dienen te zijn en "hun" studenten vrijwel niet aan de orde zijn.

5. Deskundigheidsbevordering

Conform het reglementaire voorschrift is door de examencommissie een scholingsplan opgesteld en uitgevoerd. (zie bijlage 7). Zo is over de examencommissie een basiscursus geschreven. Een deel van dit plan is inmiddels achterhaald. Dat betreft vooral de scholing van examinatoren: daar wordt immers de BKE/SKE certificering voor ingevoerd.

Met de opgedane ervaring heeft een bijstelling plaatsgevonden van de cursus zelf. Het opleidingsplan als zodanig is ongewijzigd gebleven. Deze cursus betreft de basiscursus en is voor iedereen die dit wenst te gebruiken. Er zal hieraan in ieder geval aandacht worden besteed in de PDA-Quickstart, de introductiecursus die 2x per jaar aan nieuwe docenten/medewerkers wordt gegeven. Ook voor de hoorders NBSA zijn er inmiddels 2 presentaties ontwikkeld. Zo zijn er ten tijde van het schrijven van dit verslag een aantal inleidingen/cursussen beschikbaar.

Dat wil natuurlijk niet zeggen dat er ook dit verslagjaar verder geen sprake is geweest van scholing. Diverse examencommissieleden hebben op individuele basis scholing ontvangen in de vorm van bijvoorbeeld cursussen en congressen over de achtergronden en betekenis van de wetsbepalingen en de praktische invoering daarvan.

Zoals reeds vermeld is in het kader van de zelfevaluatie 2015 van de examencommissie een opsomming gegeven van onderwerpen die tezamen het 'verbeterplan 2016' van de examencommissie vormen. Voor die onderwerpen zijn leden van de examencommissie als 'portefeuillehouder' aangewezen. Het opleidingsplan c.q. de verdere professionalisering/ deskundigheidsbevordering is één van die onderwerpen. Momenteel wordt gewerkt aan een actualisatie en verdere aanpassing van het scholingsplan. Door ziekte van de portefeuillehouder is daar vertraging in ontstaan.

6. Wettelijke taken examencommissie HZ, dealexamencommissies en examinatoren

6.1. Uitreiking getuigschriften

In het examinatorenoverleg wordt inhoudelijk beoordeeld of de student aan alle opleidingseisen voldoet. Dit wordt formeel vastgesteld in de dealexamencommissies en tot slot vindt nog een laatste, centrale toets plaats op het studentenbureau. De uitreiking van de getuigschriften vond plaats in buitengewone vergaderingen van de (deel)examencommissies. In de loop van 2016 is overgegaan op uitreikingen tijdens bijzondere bijeenkomsten van de academies. De algemene buitengewone vergaderingen hadden naar het oordeel van de examencommissie te weinig toegevoegde waarde.

6.2. Deskundigheid examinatoren

Alle leden van het personeel die belast zijn met het verzorgen van onderwijs zijn reglementair examinator, in lijn met het Reglement examencommissie HZ. Op dit moment wordt er voor de interne examinatoren geen centraal register bijgehouden. Wel wordt de examencommissie maandelijks geïnformeerd over mutaties in het docentenbestand. Aan het samenstellen van een dergelijk register van examinatoren aan de HZ, wordt momenteel door het secretariaat van de commissie gewerkt.

Alle examinatoren worden getraind op basis van een persoonlijk opleidingsplan. Dit wordt tijdens de plannings- en beoordelingscyclus met de examinatoren besproken en afgestemd met personeelszaken en met de opleidingscoördinator. In het scholingsplan van de examencommissie wordt ook voorzien in scholing voor de examinatoren. Voor iedere examinator maakt dat dus onderdeel uit van het individuele opleidingsplan. Zoals hiervoor reeds vermeld, is in 2015 gestart met de SKE en BKE certificeringen. De opgedane ervaringen zijn geëvalueerd. Dat heeft tot de nodige aanpassingen geleid. De examencommissie constateert dat nog lang niet alle opleidingen over BKE-gecertificeerde examinatoren beschikken.

6.3. Kwaliteit van tentamens, examens en beoordelingsnormen

Binnen de HZ zijn diverse projecten gaande om de kwaliteit van de tentamens en examens te borgen. Hierbij valt onder andere te denken aan een collegiale check bij toetsen (inclusief het vooraf inleveren van het uitwerkingsprotocol en de cesuur) en het centraal archiveren van de toetsen.

Deze initiatieven vinden in vrijwel alle academies plaats, maar er is ruimte voor eigen interpretatie.

Het instellen van de centrale toetscommissie per 1 september 2012 moest ertoe leiden dat de initiatieven voor de borging van de kwaliteit op uniforme wijze gaat plaatsvinden. Gelet op de discussie rond de organisatorische plaats van de deoltoetscommissies en de bezettingsproblemen bij enkele deoltoetscommissies, zijn er op dit terrein weinig of geen verdere vorderingen gemaakt. In de laatste maanden van 2014 heeft de centrale TC de draad opgepakt om te komen tot een in grote lijnen uniforme opzet van auditplannen per academie. De discussie over de plaats van de deoltoetscommissies in de organisatie heeft geleid tot het besluit om de deoltoetscommissies ongewijzigd onder de centrale toetscommissie en dus als onderdeel van het geheel van de examencommissie te laten functioneren. In het verslagjaar (eind) 2015 hebben de deoltoetscommissies (soms zeer) summiere auditplannen opgesteld. De examencommissie heeft deze indertijd goedgekeurd. Daarmee is een nieuwe weg ingeslagen, namelijk dat de deoltoetscommissies gaan werken op basis van een vooraf vastgesteld auditplan. Of harmonisatie en uniformering van deze plannen nuttig/nodig is, kan in de nabije toekomst concreet onderdeel van discussie uitmaken.

Voor het overige en de huidige stand van zaken moge verwezen worden naar het jaarverslag 2016 van de Centrale Toetscommissie.

6.5. Vrijstellingen en programma's op maat

De examencommissie is bevoegd vrijstellingen te verlenen voor het afleggen van één of meerdere tentamens. Deze taak is gemandateerd aan de deexamencommissies. Daarnaast kan er in bepaalde situaties een programma op maat opgesteld worden voor studenten. In 2016 heeft dit geleid tot het volgende aantal vrijstellingen en studieprogramma's op maat:

	Academie voor Technologie en Innovatie	Academie voor Economie en Management	Academie voor Educatie en Pedagogiek	Academie voor Zorg en Welzijn	Scaldis Academy	Delta Academy	Opleiding Maritiem Officier
	2016						
# Aangevraagde vrijstellingen	1230	327	18	723	297	157	168
# Programma's op maat ¹	43	5	5	6	0	5	0

6.6. Fraudezaken

Zodra (een vermoeden van) frauduleus handelen door een student of extraneus gesignaleerd wordt, kan hiervan een melding gemaakt worden bij de examencommissie.

Gedurende het kalenderjaar 2016 zijn de volgende vermoedens van fraude bij de examencommissie gemeld:

	Academie voor Technologie en Innovatie	Academie voor Economie en Management	Academie voor Educatie en Pedagogiek	Academie voor Zorg en Welzijn	Scaldis Academy	Delta Academy	De Ruyter Academy	Totaal
Januari		4						4
Februari		2				1	1	4
Maart	1	7		2				10
April						1		1
Mei	2	1						3
Juni				1				1
Juli		8		2		2	3	15
Augustus								0
September								0
Oktober	1	1		1	1	1		5
November	2	1						3
December	2	5						7
Totaal	8	29	0	6	1	5	4	53

¹ Bijvoorbeeld: studenten die via de EVC procedure een verkort programma volgen of die via afspraken met een buitenlandse instelling korter aan de HZ studeren (cijfers zijn bij benadering)

Na melding van een vermoeden van fraude start de examencommissie een onderzoek. Alvorens tot een oordeel te komen, hanteert de examencommissie het principe van hoor en wederhoor. Hiertoe worden studenten uitgenodigd voor een hoorzitting. De hoorzitting wordt geleid door een lid van de examencommissie, die speciaal met fraudezaken is belast. Sinds enige tijd is een tweede lid aanwezig in de persoon van een lid van een andere dealexamencommissie dan die van de academie waartoe de “fraudeur” behoort. De invulling van de “docentplaats ” in de commissie gaf de mogelijkheid om in de fraude-aanpak een aantal wijzigingen aan te brengen. Tijdens de hoorzittingen krijgen studenten de kans om hun kant van het verhaal toe te lichten.

Op basis van de toelichting van zowel de docent/examinator/surveillant als de student, wordt een advies geformuleerd aan het DB van de examencommissie. De examencommissie neemt het uiteindelijke besluit inzake de melding van het vermoeden van fraude. Het examencommissielid van de betreffende academie onthoudt zich van stemming. Conform artikel 5.2 van het OER heeft de examencommissie de bevoegdheid om in het geval van frauduleus handelen door een student of extraneus de betreffende persoon het recht te ontnemen één of meer door de examencommissie aan te wijzen tentamens of examens af te leggen, gedurende een door de examencommissie te bepalen termijn van ten hoogste één jaar. Bij ernstige fraude kan op voorstel van de examencommissie het College van Bestuur de inschrijving voor de opleiding van de betrokkene definitief beëindigen (art. 7.12b, lid 2 WHW).

Inmiddels is het fraudereglement HZ vastgesteld. Hierin worden procedures inzake fraudemeldingen en uiteindelijke strafmaten beschreven. De examencommissie heeft de behandeling en de besluiten in het kader van fraude gemandateerd aan het DB.

In het algemeen lopen de fraudezaken procesmatig goed. Een enkele keer blijkt een student onbereikbaar te zijn voor wederhoor of komt deze niet opdagen. In het verslagjaar heeft een evaluatie en analyse van de fraudezaken plaats gevonden. Daar is ook het rapport “Weerbaarheid en Veerkracht” van de Hogeschool Rotterdam bij betrokken als vergelijkingsmateriaal. Voor deze fraude analyse moge verwezen worden naar bijlage 4A. Het belangrijkste gevolg is, dat HZ breed het standaard gebruik van de plagiaatscan “Ephorus” is voorgeschreven ter bestrijding van plagiaat binnen de HZ.

Een toelichting op de fraudemeldingen en bijbehorende besluiten van de examencommissie in het jaar 2016 is opgenomen in bijlage 4.

6.7. Betrokkenheid accreditaties

Accreditaties zijn van groot belang voor de hogeschool, zo ook voor de examencommissie. Het streven is daarom om de examencommissie altijd te laten vertegenwoordigen bij (proef)accreditaties. In de afgelopen periode is de examencommissie vertegenwoordigd geweest bij de volgende bijeenkomsten:

- Watermanagement voorjaar 2016
- Logistics Engineering november 2016
- Maritiem Officier november 2016

7. Negatief bindend studieadvies

7.1. Mandatering NBSA

Het uitbrengen van het NBSA is een taak en verantwoordelijkheid van het College van Bestuur. Het College van Bestuur heeft een aantal adviserende taken gemandateerd aan de (deel)examencommissie. De procedure NBSA is bijgevoegd in bijlage 5.

Het College van Bestuur heeft besloten de uiteindelijke beslissingsbevoegdheid te mandateren aan de examencommissie. Voor het verloop van de NBSA procedure in 2015 wordt verwezen naar de rapportage van de hoorcommissie. Ook in het evaluatiedocument van de examencommissie wordt hier aandacht aan besteed.

7.2. Uitgebrachte waarschuwingen en voornemens NBSA

In maart 2016 zijn 1579 schriftelijke waarschuwingen verzonden, waarvan 1273 naar eerstejaars studenten, 330 naar tweedejaarsstudenten en 11 naar derdejaarsstudenten. Vervolgens zijn in juli 2016 185 voornemens NBSA verzonden.

Het College van Bestuur heeft naar aanleiding van uitspraken van het CBHO d.d. 17 mei 2016 het besluit genomen t.a.v. studenten die in hun 2^e of 3^e studiejaar van een opleiding zijn, geldend voor de studiejaar 2015-2016 en volgende, dat zij, in opvolging van een voorwaardelijk positief advies aan het einde van hun 1^e studiejaar, geen negatief bindend studieadvies krijgen. Dit betekent dat studenten, ondanks dat zij hun propedeutische fase nog niet hebben afgerond, toch mogen doorstuderen.

Dit betekent dat in juli 2016 alleen 1^e jaars studenten zonder propedeuse een voorgenomen NBSA hebben ontvangen. De 2^e en 3^e jaars studenten zonder propedeuse hebben een brief ontvangen waarin stond dat zij hun studie aan de HZ mochten voortzetten, ondanks dat zij de propedeutische fase nog niet hadden afgerond.

Een overzicht van de verdeling per academie is opgenomen in bijlage 6.

7.3. Hoorcommissie NBSA

Om studenten, ten aanzien van wie een voornemen tot een NBSA is uitgebracht, de kans te geven gehoord te worden, stelt de examencommissie jaarlijks een hoorcommissie in. In het jaar 2016 bestond de hoorcommissie uit de volgende leden:

- Mevrouw Susanne Roose – Beleidsadviseur onderwijsontwikkeling - voorzitter
- De heer Dennis Karel, lid van de examencommissie
- De heer Jan Zwemer – Hogeschoolhoofddocent

Bij het overleg van de hoorcommissie met de hoorders is, zoals gebruikelijk, de voorzitter van de examencommissie aanwezig geweest.

Een student ten aanzien van wie een voornemen tot een NBSA is uitgebracht kon zich digitaal via MyHz.nl aanmelden voor een hoorzitting. Voor het jaar 2016 hebben 36 studenten zich aangemeld voor een hoorzitting. De betreffende studenten zijn schriftelijk uitgenodigd voor een hoorzitting.

Na ontvangst van een tijdig ingediende aanmelding voor een hoorzitting, zijn studentendossiers van de betreffende studenten aangemaakt. Deze dossiers zijn aan de hoorcommissie overhandigd. Deze informatie is vergeleken met vorig jaar verbeterd, minder administratief bewerkelijk en beter toegankelijk voor de hoorders.

De hoorzittingen hebben plaatsgevonden op 17 en 18 augustus 2016. In 2016 is voor de hoorzittingen evenals in 2015 gebruik gemaakt van een aantal koppels van 2 personen om de studenten te horen. Ook de leden van de hoorcommissie zelf hebben gehoord. Deze “koppels” bestonden uit eigen personeel en personen van buiten de HZ.

De examencommissie heeft daar opnieuw dankbaar gebruik van gemaakt. Opnieuw bleek, dat zowel de examencommissie als de hoorders (intern en extern) positief zijn over het werken met dergelijke “gemengde koppels”.

Van elke hoorzitting is een verslag vervaardigd door de hoorkoppels. Uiteindelijk zijn alle studenten doorgesproken door de gehele hoorcommissie NBSA (incl. de hoorders). Ook de voorzitter van de examencommissie was hierbij aanwezig. De hoorcommissie NBSA heeft schriftelijk haar standpunt bepaald omtrent de gegrondheid van de door de student ingediende zienswijze.

Dit advies is uiteindelijk uitgebracht aan het DB van de examencommissie. Die heeft na ontvangst van het advies van de hoorcommissie het uiteindelijke besluit genomen omtrent het uitbrengen van een NBSA. In sommige gevallen is bij de opleiding nog nadere informatie opgevraagd. Er is een verslag gemaakt van alle uitgebrachte adviezen en besluiten.

Het besluit van het DB van de examencommissie HZ bindt het College van Bestuur ingevolge het afgegeven mandaat.

Bovengenoemde procedure heeft geleid tot de volgende adviezen:

	NBSA handhaven	NBSA intrekken	NBSA opschorten	Totaal
Advies hoorcommissie - examencommissie				
Totaal	24	12	-	36

7.4. Uitgebrachte adviezen NBSA

Uiteindelijk hebben 209 studenten eind augustus een NBSA ontvangen.

Tegen een NBSA kan een student schriftelijk beroep instellen bij het College van Beroep voor de Examens (CBE). 13 studenten hebben daar gebruik van gemaakt. Van deze 13 zijn 2 studenten door het CBE in het gelijk gesteld.

7.5. Evaluatie

De examencommissie heeft ook in 2016 weer een uitgebreide evaluatie van het NBSA proces gehouden. Het doel van deze evaluatie was om mogelijke verbeteringen te signaleren, waardoor het proces in het daaropvolgend jaar-verder kan worden geoptimaliseerd.

In het voorgaande is dit reeds ter sprake gekomen. De examencommissie is van oordeel dat deze evaluatie en de daarna genomen besluiten en aangebrachte veranderingen evenzovele procesverbeteringen zijn geweest.

Voor de evaluatie moge verwezen worden naar het evaluatieverslag hoorcommissie in bijlage 5a.

In het voorgaande is reeds gememoreerd dat het streven er op gericht is dat de NBSA procedure in de toekomst vóór het zomerreces afgerond is, met uitzondering van de CBE behandeling van bezwaarschriften.

8. Klachten en beroep

8.1. Klachten

Een student of een extraneus is gerechtigd bij de examencommissie een verzoek of klacht in te dienen. Een betrokkene kan een klacht indienen tegen een gedraging in een bepaalde aangelegenheid jegens hem of een ander van:

- de examencommissie, een dealexamencommissie of een examinator;
- een persoon, werkzaam onder verantwoordelijkheid van de examencommissie of een dealexamencommissie

In het jaar 2016 is er geen klacht ingediend bij de examencommissie.

8.2. Beroep

Tegen beslissingen van de examencommissie en examinatoren staat beroep open bij het College van Beroep voor de Examens (CBE) van de HZ. Gedurende het jaar 2016 heeft het CBE 27 beroepschriften ontvangen.

Alvorens een beroep in behandeling te nemen, zendt het CBE het beroepschrift door aan de examencommissie, met de uitnodiging om in overleg met betrokkene na te gaan of een minnelijke regeling inzake het geschil mogelijk is. De examencommissie deelt vervolgens het CBE mede of een minnelijke regeling mogelijk is gebleken. Voor zover dat niet het geval is, wordt het beroepschrift door het CBE in behandeling genomen. T.a.v. de NBSA besluiten heeft de examencommissie besloten dat in principe, hoge uitzonderingen daargelaten, geen minnelijke schikking mogelijk is. Immers, van de kant van de organisatie is in de procesgang al sprake van het advies van de examinatoren (met inbreng van decanen, SLC e.d.), besluit DEX, advies hoorders, advies hoorcommissie en besluit DB Examencommissie. De student is al gehoord derhalve en dat is in de adviezen aan en in het besluit van het DB verdisconteerd.

Het CBE beslist binnen 10 weken na ontvangst van het beroepschrift. Bij gegrondverklaring van het beroep vernietigt het CBE de beslissing geheel of gedeeltelijk. Het CBE is niet bevoegd in plaats van een geheel of gedeeltelijk vernietigde beslissing een nieuwe beslissing te nemen. Het kan bepalen dat opnieuw of, indien de beslissing is geweigerd, alsnog in de zaak wordt beslist, dan wel dat het tentamen, het examen, het toelatingsverzoek, het aanvullend onderzoek of enig onderdeel daarvan opnieuw wordt afgenomen onder door het CBE te stellen voorwaarden. De examencommissie voorziet in zo'n geval voor zover nodig opnieuw in de zaak met inachtneming van de uitspraak van het CBE.

Veel beroepschriften betreffen logischerwijs de NBSA besluiten, in 2016 dus 13 in totaal.

De beroepschriften zijn uiteindelijk als volgt afgehandeld:

Beroepschriften 2016

Onderwerp beroepschrift	Aantal	Ingetrokken	Schikking	Besluit CBE		Overig
				Aantal ongegrond	Aantal gegrond	
NBSA	13	1	6	4	2	-
Fraude	6		5	1		
Onvoldoende voor onderzoeksvoorstel	1	1				
Geen vrijstelling	2		1	1		
Punten schakelcursus	1		1			
Dispensatie afstuderen	1				1	
Afkeuren stage	1			1		
Herkansing	1		1			
Naam opleiding op propedeuse getuigschrift	1 (namens 4 studenten)					Loopt nog
Totaal	27	2	14	7	3	

9. Slotwoord

Uit het vorenstaande mag geconcludeerd worden dat er ook in 2016 het nodige aan werk is verzet. De examencommissie gaat dan ook vol vertrouwen verder op de ingeslagen weg. Natuurlijk is er ook geleerd van de ervaringen in het afgelopen jaar.

De structuur die aan de examencommissie ten grondslag ligt (met een centrale examencommissie en deelexamencommissies) draag ertoe bij dat de werkzaamheden op een uniforme en transparante wijze plaatsvinden. Het biedt een goede basis aan de verdere invulling van haar wettelijke taak. Nu de (deel)examencommissie(s) formeel hun positie in de organisatie hebben gevonden en gekregen zal het komende jaar in het teken staan van het verder invulling geven aan de borging van de kwaliteit van de tentamens en examens. Een eerste voorwaarde daarvoor was, dat de deoltoetscommissies goed bemenst en gefaciliteerd zouden zijn. Daar zijn destijds met het management afspraken over gemaakt. Omdat per 1 september 2015 de deoltoetscommissies bemenst waren, kon de examencommissie eerst in 2016 in de gewenste structuur en met de gewenste invulling daarvan aan de slag. De resultaten tot dusverre zijn beperkt. Met het CvB zijn er afspraken gemaakt om in het volgende jaar een flinke stap voorwaarts te zetten. Het belang zit vooral in de kwaliteit van de toetsen, en in de toetsprocedure die immers de basis vormt voor de kwaliteitsborging.

De organisatorische opbouw is hetzelfde gebleven. Wel zijn er op basis van ervaringen uit het verleden een aantal praktische hobbels. De examencommissie heeft vorig jaar al geconstateerd dat de 'vaart' er een beetje uit is. Er wordt zagezegd geen vooruitgang meer geboekt naar het gevoel van de leden van de commissie. Daarom zijn er in de werkwijze zoals reeds werd opgemerkt, een tweetal wijzigingen aangebracht. Allereerst is besloten om de leden te benoemen met de intentie om hen 3 jaar in deze functie werkzaam te doen zijn. Anderzijds is gewerkt in 2016 met een globaal verbeterplan waarbij 'portefeuilles' zijn toegekend. De bedoeling is, dat de portefeuillehouders in 2017 kritisch bezien welke verbeteringen er in hun portefeuille kunnen worden aangebracht en daartoe voorstellen doen aan de Examencommissie. De ontwikkeling van het werk de (deel)toetscommissie(s) wordt van essentieel belang geacht.

Op grond van o.m. de evaluatie is de Examencommissie voornemens om in het komende cursusjaar een zekere prioriteit aan te brengen voor de aangedragen punten:

- accreditaties.
- actualisatie reglementen e.d.;
- algemene zaken;
- auditplannen/evaluatie toetsbeleid;
- automatisering examencommissie;
- beleidsontwikkeling en best practices;
- benoeming examinatoren;
- BKE-SKE;
- evaluatie toetsbeleid;
- evaluatie/jaarverslag/rooster;
- examinatorenoverleg;
- fraudezaken / strafhandhaving;
- interne en externe communicatie;
- inzicht facilitering /benoeming plaatsvervangers;
- juridische zaken;
- mandatering binnen DEX;

- Onderwijs- en Examen Reglement;
- scholing/deskundigheidsbevordering;
- stuurgroep interne auditing.

Een ander punt voor de directe toekomst is en blijft de participatie van externen uit het relevante werkgebied in de (deel)examencommissie(s).

Hoewel er dus al goede stappen zijn gezet, is er nog veel wat de examencommissie wil bereiken. Het doel daarbij is verbeteren van de kwaliteit van het toetsproces met alles wat daarbij hoort en binnen de verantwoordelijkheden van de commissie valt. Door te leren uit het verleden, inzichten mee te nemen uit de sector en zoveel mogelijk te verbinden binnen de HZ-organisatie ziet de examencommissie de toekomst met vertrouwen en enthousiasme tegemoet.

Voor een evaluatieverslag verwijst de commissie naar bijlage 9.

Bijlagen

Bijlage 1 Rolbeschrijving (deel-)examencommissies HZ University of Applied Sciences

Hieronder treft u de rolbeschrijving aan van de voorzitter(s) en de leden van de (deel)examencommissie(s), waaronder ook het Dagelijks Bestuur van de examencommissie.

De examencommissie heeft onder andere de navolgende taken en bevoegdheden:

- het uitreiken van getuigschriften;
- het toevoegen van een supplement aan een getuigschrift
- het uitreiken van verklaringen over met goed gevolg afgelegde tentamens op verzoek van studenten
- het op objectieve en deskundige wijze vaststellen of een student voldoet aan de voorwaarden die de onderwijs- en examenregeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad;
- het borgen van kwaliteit van de tentamens en examens;
- het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om de uitslag van tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen;
- het verlenen van vrijstellingen voor het afleggen van één of meerdere tentamens;
- het nemen van maatregelen in geval van examen- of tentamenfraude;
- het vaststellen van een jaarverslag van de werkzaamheden van de examencommissie en de deelexamencommissies;
- de aanwijzing en het beëindigen van een aanwijzing van examinatoren;
- het vragen van inlichtingen aan examinatoren
- Het jaarlijks aanwijzen aan het begin van het hogeschooljaar van een dagelijks bestuur, bestaande uit drie leden. De voorzitter van de examencommissie is lid en tevens voorzitter van het dagelijks bestuur.
- Nader te bepalen aan haar toegekende bevoegdheden mandateren aan het dagelijks bestuur. Daartoe wordt een nadere regeling door de examencommissie vastgesteld.
- Het instellen van permanente en tijdelijke commissies

De exacte omschrijving van de taken van de afzonderlijke leden, met een collectieve verantwoordelijkheid, is te vinden in het reglement examencommissie HZ, Stichting HZ University of Applied Sciences, artikel 9.1

Essentiële kennis en vaardigheden leden examencommissie

- Kennis van het toetsbeleid
- Kennis van kwaliteitszorg in het kader van toetsing,
- Kennis van het wettelijk kader (waaronder de WHW)
- Kennis van het OER;
- Kennis van relevante arbeidsmarktontwikkelingen
- Kennis van het hbo-niveau voor bachelor- en voor masteropleidingen
- Kennis van borgingsmaatregelen ten behoeve van de validiteit en betrouwbaarheid van toetsen;
- Communicatief vaardig
- Belangen kunnen afwegen op basis van valide argumenten
- Gericht op het collectief nemen van besluiten
- Het kunnen toepassen van wet- en regelgeving
- Het kunnen beoordelen of procedures correct worden toegepast

In aanvulling op de taken en bevoegdheden van de examencommissie, heeft de voorzitter van de examencommissie de volgende taken:

- het (tussentijds) bijeenroepen van de examencommissie;
- het voorzitten van de vergadering van de examencommissie en het dagelijks bestuur;
- het formuleren en nemen van besluiten;
- het bij het staken der stemmen nemen van beslissingen;
- het (laten) voorbereiden en (laten) uitwerken van vergaderingen;
- het toezien op de naleving van genomen besluiten en de uitvoering van reglementen;

In aanvulling op de kennis en vaardigheden van de leden van de examencommissie, beschikt de voorzitter van de examencommissie over de volgende kennis en vaardigheden:

- in staat zijn om besluitvorming te bevorderen;
- goed kunnen samenvatten;
- het toetsen van voorgenomen besluiten passen binnen de kaders van wet- en regelgeving;
- vergaderingen van de examencommissie efficiënt en effectief leiden
- met tegenstrijdige standpunten om kunnen gaan;
- het (laten) voorbereiden en (laten) uitwerken van verslagen vergaderingen en actielijsten.

Tot de door de examencommissie aan de dealexamencommissie gemandateerde taken en bevoegdheden kunnen behoren:

- het uitreiken van getuigschriften;
- het toevoegen van een diplomasupplement aan een getuigschrift;
- het beoordelen en vaststellen van de uitslag van tentamens en examens;
- het verlenen van vrijstellingen voor het afleggen van één of meerdere tentamens;
- het vragen van inlichtingen aan examinatoren;
- het verstrekken van inlichtingen en advies aan het college van bestuur inzake een negatief bindend studieadvies
- het leveren van een bijdrage aan het jaarverslag van de examencommissie en de dealexamencommissies.

De exacte omschrijving van de taken van de afzonderlijke leden, met een collectieve verantwoordelijkheid, is te vinden in het reglement examencommissie HZ, Stichting HZ University of Applied Sciences, artikel 13.1

Essentiële kennis en vaardigheden leden dealexamencommissie

- Kennis van het toetsbeleid
- Kennis van kwaliteitszorg in het kader van toetsing,
- Kennis van het wettelijk kader (waaronder de WHW)
- Kennis van het OER;
- Kennis van relevante arbeidsmarktontwikkelingen in het beroepenveld waarvoor wordt opgeleid
- Kennis van het hbo-niveau voor bachelor- en voor masteropleidingen
- Kennis van borgingsmaatregelen ten behoeve van de validiteit en betrouwbaarheid van toetsen;
- Communicatief vaardig
- Belangen kunnen afwegen op basis van valide argumenten
- Gericht op het collectief nemen van besluiten
- Het kunnen toepassen van wet- en regelgeving

- Het kunnen beoordelen of procedures correct worden toegepast

In aanvulling op de taken en bevoegdheden van de deelexamencommissie, heeft de voorzitter van de deelexamencommissie de volgende taken:

- het (tussentijds) bijeenroepen van de deel examencommissie;
- het voorzitten van de vergadering van de deelexamencommissie;
- het formuleren en nemen van besluiten;
- het bij het staken der stemmen nemen van beslissingen;
- het (laten) voorbereiden en (laten) uitwerken van verslagen vergaderingen en actielijsten;
- het toezien op de naleving van genomen besluiten en de uitvoering van reglementen;
- het zorgdragen voor de verzending van afschriften van verslagen, besluitenlijsten en actielijsten aan het College van Bestuur en de examencommissie;

In aanvulling op de kennis en vaardigheden van de leden van de deelexamencommissie, beschikt de voorzitter van de deelexamencommissie over de volgende kennis en vaardigheden:

- in staat zijn om besluitvorming te bevorderen
- goed kunnen samenvatten
- het toetsen van voorgenomen besluiten passen binnen de kaders van wet- en regelgeving
- vergaderingen van de examencommissie efficiënt en effectief leiden;
- met tegenstrijdige standpunten om kunnen gaan
- kunnen beoordelen van de informatie die aan de examencommissie en het College van Bestuur moet worden gegeven

Het dagelijks bestuur van de examencommissie heeft onder andere de navolgende taken en bevoegdheden:

- de voorbereiding van vergaderingen van de examencommissie, de uitvoering van haar besluiten, ziet toe op de naleving van voor de examencommissie relevante alsmede door haar vastgestelde regels
- het gevolg geven aan het mandaat van de examencommissie zoals dat in een nadere regeling door de examencommissie is vastgesteld
- het zorgdragen voor het jaarlijks voorbereiden van een rapportage van de werkzaamheden van de examencommissie.
- Het als aanspreekpunt fungeren voor het college van bestuur.

Voor een omschrijving van de kennis en vaardigheden van de leden en de voorzitter van het dagelijks bestuur: zie de omschrijvingen bij de voorzitter en leden van de examencommissie

Naast de kennis en vaardigheden die leden en voorzitters van (deel-)examencommissies bezitten, beschikken leden en voorzitters van tijdelijke en permanente commissies over:

- Klachtencommissie en juridische commissie: juridische expertise
- Hoorcommissie: geen aanvullende specifieke expertise vereist
- Toetscommissie: expertise op het gebied van toetsing en beoordeling

De taken en bevoegdheden van de leden en de voorzitter van de examencommissie, de deelexamencommissies, en tijdelijke en permanente commissies kunnen worden toebedeeld aan medewerkers vanaf schaal 10

Aan deze omschrijving kunnen geen rechten worden ontleend. Voor een exacte omschrijving van de taken zie: Reglement examencommissie HZ.

Bijlage 2 Vergaderdata examencommissie

De volgende vergaderingen van de examencommissie hebben plaatsgevonden:

Vergaderingen 2016		
Datum	Vergadering	Tijd
6 januari 2016	Examencommissie	13.15 – 15.30
13 januari 2016	DB	13.00 – 15.30
19 januari 2016	DB	10.45 – 12.30
25 januari 2016	DB/MD	15.00 – 16.00
2 februari 2016	DB	10.45 – 12.30
10 februari 2016	Examencommissie	13.15 – 15.30
16 februari 2016	DB	10.45 – 12.30
22 - 27 feb	voorjaarsvakantie	
1 maart 2016	DB	10.45 – 12.30
9 maart 2016	Examencommissie	13.15 – 15.30
15 maart 2016	DB	10.45 – 12.30
23 maart 2016	DB/MD	15.00 – 16.00
29 maart 2016	DB	10.45 – 12.30
6 april 2016 (extra)	DB	12.15-12.45
6 april 2016	Examencommissie	13.15 – 15.30
12 april 2016	DB	10.45 – 12.30
19 april 2016	DB	10.45 – 12.30
20 april 2016	DB/CvB	13.00 – 14.00
2-7 mei	meivakantie	
11 mei 2016	Examencommissie	13.15 – 15.30
17 mei 2016	DB	10.45 – 12.30
25 mei 2016	DB/MD	15.00 – 16.00
25 mei 2016	Excie-Evaluatie	13.00 – 15.00
31 mei 2016	DB	10.45 – 12.30
8 juni 2016	Examencommissie	13.15 – 15.30
14 juni 2016	DB	10.45 – 12.30
28 juni 2016	DB	10.45 – 12.30
6 juli 2016	Examencommissie	13.15 – 15.30
12 juli 2016	DB	10.45 – 12.30
18 augustus 2016	t.b.v. nbsa	
23 augustus 2016	t.b.v. nbsa	
7 september 2016	DB	13.00 – 15.30
14 september 2016	Examencommissie	13.15 – 15.30

21 september 2016	DB	13.00 – 15.00
28 september 2016	DB/MD	13.00 - 14.00
5 oktober 2016	DB/CvB	13.00 - 14.00
5 oktober 2016	DB	14.15 – 15.30
12 oktober 2016	Examencommissie	13.15 – 15.30
19 oktober 2016	DB	13:00 - 15:30
24 – 30 okt	herfstvakantie	
2 november 2016	DB	13.00 – 15.30
9 november 2016	Examencommissie	13.15 – 15.30
16 november 2016	DB	13.00 – 15.30
7 december 2016	DB	13.00 – 15.30
14 december 2016	Examencommissie	13.15 – 15.30
21 december 2016	DB	13.00 - 15.30
26 dec - 08 jan	kerstvakantie	

Bijlage 3 Vergaderdata deexamencommissies HZ

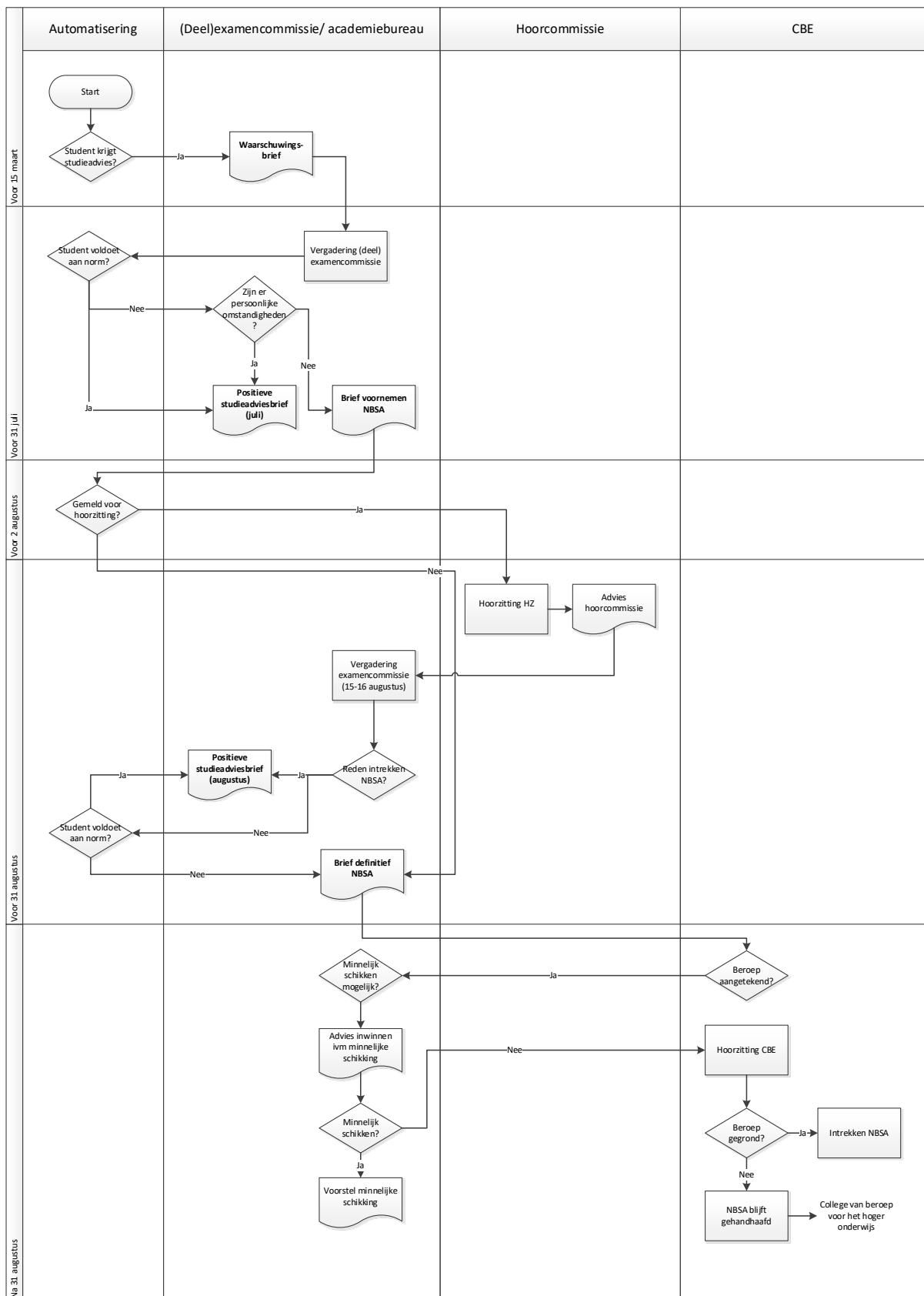
Maand	AvTI	AvEM (nat.)	AvEP	AvZW	SA / AvEM Int.	DA	DRA
	data	data	data	data	data	data	data
Januari	28	18	25	20	19	12	29
Februari	18	-	15	17	-	16	19
Maart	31	7	14	16	8	11	18
April	-	11	18	20	5	19	29
Mei	26	30	30	18	31	24	27
Juni	23	-	29	01 + 22 + 29	-	24	24
Juli	4 + 11	4 + 11	20	5 + 12	4 + 12	13	7 + 12
Augustus	25 + 31	23 + 31	31	30	23 + 31	29 + 30	30
September	22	26	19 + 26 + 30	12 + 26	27	27	30
Oktober	20	31	31	17	31	-	14
November	24	28	30	30	29	1	25
December	22	19	5 + 22	19	20	6	23

Bijlage 4 Overzicht fraudezaken 2016

Fraude overzicht 01.01.2016 - 31.12.2016								
	Datum afhandeling	Academie	Opleiding	Soort fraude	Uitspraak	Coördinatie	Ondersteuning onderzoek	Datum aanmelding
1	19-01-2016	AvEM	MER	plagiaat	Schuldig	WK	Anton Bil	17-12-2015
2	19-01-2016	AvEM	MER	plagiaat	Schuldig	WK	Anton Bil	17-12-2015
3	19-01-2016	AvEM	MER	plagiaat	Schuldig	WK	Anton Bil	17-12-2015
4	19-01-2016	AvEM	MER	plagiaat	Schuldig	WK	Anton Bil	17-12-2015
5	16-02-2016	AvEM	SBE	mobiele telefoon	Schuldig	WK	Carien du Pon	21-01-2016
6	16-02-2016	AvEM	SBE	plagiaat	Schuldig	WK	Johan Weggemans	24-01-2016
7	16-02-2016	DRA	Marof	niet toegestane hulpmiddelen	Onschuldig	WK	Johan Weggemans	27-01-2016
8	16-02-2016	DA	CT	niet volgen instructies surveillant	Schuldig	WK	Carien du Pon	28-01-2016
9	01-03-2016	AvZW	HBO-V	spieken	Schuldig	WK	Johan Weggemans	24-01-2016
10	01-03-2016	AvZW	HBO-V	spieken	Schuldig	WK	Johan Weggemans	24-01-2016
11	15-03-2016	AvEM	SBE	plagiaat	Schuldig	WK	Rudi van den Dries	02-02-2016
12	15-03-2016	AvTI	ICT	plagiaat	Schuldig	WK	Carien du Pon	05-02-2016
13	15-03-2016	AvEM	BE	plagiaat	Schuldig	WK	Rudi van den Dries	07-02-2016
14	15-03-2016	AvEM	BE	plagiaat	Schuldig	WK	Rudi van den Dries	07-02-2016
15	15-03-2016	AvEM	MER	plagiaat	Schuldig	WK	Rudi van den Dries	07-02-2016
16	15-03-2016	AvEM	MER	plagiaat	Schuldig	WK	Rudi van den Dries	07-02-2016
17	15-03-2016	AvEM	MER	plagiaat	Schuldig	WK	Rudi van den Dries	07-02-2016
18	29-03-2016	AvEM	MER	plagiaat	Schuldig	WK	Truus Biskop	02-03-2016
19	26-04-2016	DA	Delta	notities in woordenboek	Schuldig	WK	Ronald Boerkoel	23-03-2016
20	17-05-2016	AvTI	Engineering	plagiaat/in strijd met instructies tentamen	Schuldig	WK	Carola van der Male	11-04-2016
21	17-05-2016	AvTI	Engineering	plagiaat (in staat gesteld tot)	Schuldig	WK	Carola van der Male	11-04-2016
22	31-05-2016	AvEM	HRM	plagiaat	Schuldig	WK	Michael Vlug	09-05-2016
23	14-06-2016	AvZW	SW	identiteitsfraude	Onschuldig	WK	Pierre Bleuzé	18-05-2016
24	12-07-2016	AvEM	CE	mobiele telefoon	Schuldig	Edwin Rampaart	F.M. Jongerius-Mac Donald	08-06-2016
25	12-07-2016	AvEM	SBE	plagiaat	Schuldig	WK	Anton Bil	14-06-2016
26	12-07-2016	AvEM	SBE	plagiaat	Schuldig	WK	Anton Bil	14-06-2016
27	12-07-2016	AvEM	SBE	plagiaat	Schuldig	WK	Anton Bil	14-06-2016
28	12-07-2016	AvEM	SBE	plagiaat	Schuldig	WK	Eric Vos	20-06-2016
29	12-07-2016	AvEM	SBE	plagiaat	Schuldig	WK	Eric Vos	20-06-2016
30	12-07-2016	AvEM	SBE	plagiaat	Schuldig	WK	Eric Vos	20-06-2016
31	12-07-2016	AvEM	CO	niet verschijnen op terugkomdag	Schuldig	WK	Eric Vos	20-06-2016
32	12-07-2016	AvZW	SW	niet houden aan opdracht	Schuldig	WK	Eric Vos	20-06-2016
33	12-07-2016	AvZW	SW	niet houden aan opdracht	Schuldig	WK	Eric Vos	20-06-2016

34	12-07-2016	DRA	L&TV	plagiaat	Onschuldig	WK	Anton Bil	14-06-2016
35	12-07-2016	DRA	L&TV	plagiaat	Schuldig	WK	Anton Bil	14-06-2016
36	12-07-2016	DRA	L&TV	plagiaat	Schuldig	WK	Anton Bil	14-06-2016
37	12-07-2016	DA	AET	spiekbrief/aantekeningen	Schuldig	WK	Johan Weggemans	30-06-2016
38	12-07-2016	DA	AET	spiekbrief/aantekeningen	Schuldig	WK	Johan Weggemans	30-06-2016
39	05-10-2016	SA	VMT	plagiaat	Schuldig	WK	Carien du Pon	07-07-2016
40	05-10-2016	AvZW	SW	identiteitsfraude	Schuldig	WK	Carien du Pon	13-07-2016
41	05-10-2016	DA	AET	plagiaat	Schuldig	WK	Carien du Pon	24-08-2016
42	05-10-2016	AvTI	Engineering	plagiaat	Schuldig	WK	Rudi van den Dries	24-08-2016
43	05-10-2016	AvEM	CE	plagiaat	Schuldig	WK	Rudi van den Dries	23-09-2016
44	30-11-2016	AvEM	MER	instructies surveillant	Schuldig	WK	Brigitte de Bruyckere	09-11-2016
45	30-11-2016	AvTI	ICT	plagiaat	Onschuldig	WK	Brigitte de Bruyckere	09-11-2016
46	30-11-2016	AvTI	ICT	plagiaat	Schuldig	WK	Brigitte de Bruyckere	09-11-2016
47	21-12-2016	AvTI	ICT	plagiaat	Schuldig	WK	Brigitte de Bruyckere	23-11-2016
48	21-12-2016	AvTI	ICT	plagiaat	Onschuldig	WK	Brigitte de Bruyckere	23-11-2016
49	21-12-2016	AvEM	CE	plagiaat	Onschuldig	WK	Eric Vos	05-12-2016
50	21-12-2016	AvEM	CE	plagiaat	Schuldig	WK	Eric Vos	05-12-2016
51	21-12-2016	AvEM	CE	plagiaat	Schuldig	WK	Eric Vos	05-12-2016
52	21-12-2016	AvEM	CE	niet houden aan opdracht	Schuldig	WK	Eric Vos	05-12-2016
53	21-12-2016	AvEM	CE	niet houden aan opdracht	Schuldig	WK	Eric Vos	05-12-2016

Bijlage 5 NBSA procedure

Bijlage 6 Overzicht NBSA

Maand	Jaar	Brief	Code	AvEM	AvEP	AvTI	AvZW	DRA	DA	SA	Totaal
Maart											
	1	Beneden norm, waarschuwing NBSA	W10	180	26	98	88	101	77	68	
		Boven norm, informatie NBSA	W1B	80	107	67	186	24	59	55	
	2	< 60 EC, waarschuwing	W20	70	26	49	33	54	52	46	
	3	< 60 EC, waarschuwing	W30	2	1	-	2	2	3	1	
		Totaal maart		332	160	214	309	181	191	170	1557
Juli											
	1	P behaald, gefeliciteerd	PS1	80	86	61	169	33	37	46	
		Beneden norm, maar toch geen NBSA (bijz. omstandigheden)	PS10	5	-	4	2	2	9	4	
		Geen P, wel boven norm, positief advies	PS1B	103	28	71	76	56	57	49	
		Beneden norm, voornemen NBSA + bijlage hoorcommissie	VN1 (+AANM)	57	9	25	22	26	31	14	185
	2*	P niet behaald, voornemen NBSA + bijlage hoorcommissie	VN2 (+AANM)	7	2	19	-	11	-	15	
		P niet behaald, maar toch geen NBSA (bijz omstandigheden)	PS20	1	1	-	11	10	17	-	
	3*	P niet behaald, voornemen NBSA + bijlage hoorcommissie	VN3 (+AANM)	-	1	-	1	1	-	-	
		Totaal juli									
September											
	1	Beneden norm, maar toch geen NBSA (bijz. omstandigheden)	PS10	5	-	4	2	2	9	4	
		Geen P, wel boven norm, nog geen PS1B ontvangen, positief advies	PS1B	103	28	71	76	56	57	49	
		P niet behaald, maar toch geen NBSA na hoorzitting door Hoorcommissie.	PS10HC	-	-	-	-	-	6	1	
		Beneden norm en definitief NBSA	DN1	41	8	15	19	20	17	18	
		Definitief NBSA na hoorzitting door Hoorcommissie	DN1HC	7	1	3	3	1	5	4	27
	2*	P niet behaald, definitief NBSA	DN2	-	-	-	-	-	-	-	

Maand	Jaar	Brief	Code	AvEM	AvEP	AvTI	AvZW	DRA	DA	SA	Totaal
		P niet behaald, maar toch geen NBSA (bijz. omstandigheden)	PS20	-	-	-	-	-	-	-	
		Definitief NBSA na hoorzitting door Hoorcommissie	DN2HC	-	-	-	-	-	-	-	
	3*	P niet behaald, definitief NBSA	DN3	-	-	-	-	-	-	-	
		Totaal augustus		48	21	23	23	22	23	22	182

*P.S. Het College van Bestuur heeft naar aanleiding van uitspraken van het CBHO d.d. 17 mei 2016 het volgende besluit genomen t.a.v. studenten die in hun 2^e of 3^e studiejaar van een opleiding zijn, geldend voor de studiejaar 2015-2016 en volgende:

‘Studenten die conform de OER 2015-2016 in aanmerking komen voor een NBSA in het 2^e/3^e studiejaar, in opvolging van een voorwaardelijk positief advies aan het einde van hun 1^e studiejaar, krijgen geen negatief bindend studieadvies. Dit betekent dat studenten, ondanks dat zij hun propedeutische fase niet hebben afgerond, toch mogen doorstuderen’.

Er is vervolgens gekozen voor het laten staan van de oorspronkelijke codebrief in het studentvolgsysteem, zodat er een enigszins vertekend beeld is ontstaan bij de aantallen brieven met een briefcode als DN2, DN2HC, DN3. De inhoud van de VN2 en VN3 is gelijk aan de inhoud van de PS2 en PS3 brief. De DN2, DN2HC en DN3 brieven zijn in 2016 als gevolg daarvan niet uitgereikt.

Bijlage 8 Opleidingsplan Centrale Examencommissie HZ.

Het plan moet nog heel concreet worden ingevuld in de zin van wie precies (namen) moeten gaan deelnemen. Voordat hier mee begonnen wordt dienen de contouren en grote lijnen besproken en geaccordeerd te worden. Daarmee wordt a.h.w. een raamwerk en kader gegeven voor het daadwerkelijke operationele opleidingsplan.

Die contouren zouden er als volgt uit kunnen zien.

1. Nieuwe leden van de centrale en/of deel examencommissies dienen een cursus te volgen die van een redelijk niveau is (wat daar ook onder verstaan moge worden)
2. Voor de centrale en deeltaoetsingscommissies geldt hetzelfde.
3. Alle leden van de examencommissies en toetsingscommissies dienen eens per jaar een herhalingscursus te volgen. Dit betreft dan niet zo zeer het oprfrissen van eerder verworven kennis, maar vooral recente en te verwachten ontwikkelingen. Deze kan in company gegeven worden. Dat voorkomt een al te groot capaciteitsbeslag.

Dit betekent dus dat er twee cursussen moeten zijn.

- A. Voor beginners. Dit zou een cursus moeten zijn voor iedereen die voor het eerst lid wordt van een (deel)examencommissie of een (deel) toetscommissie. In deze cursus dient aan de orde te komen:
 - De aanleiding en achtergronden
 - De wetteksten met toelichtingen etc.
 - Het op de HZ gehanteerde model (de driehoek e.d.)
 - De op de HZ gehanteerde formulieren
- B. Voor gevorderden.
Deze cursus zal een kleine opfriscursus zijn met daaraan gekoppeld de meest recente ontwikkelingen. Dat kan dan betreffen:
 - de wetteksten of uitvoeringvoorschriften,
 - het HZ systeem dat wordt gewijzigd
 - en/of wijzigingen in het operationele deel van formulieren, eventuele planning etc.
 - ontwikkelingen, c.q. leerervaringen bij andere hogescholen.

Teneinde iedere betrokkenen hiermee te kunnen bereiken, dienen deze cursussen waar relevant een modulaire opbouw te hebben zodat er de mogelijkheid is om als er een onderdeel overgeslagen moet worden, deze op een later tijdstip te kunnen inhalen.

Het lijkt echter doenbaar om grote delen van deze opleidingen simpel als hoorcollege op te zetten. De noodzakelijke kennis voor deze cursussen is in eigen huis verkrijgbaar. Dat geldt zeker voor A en een deel van B. Het verdient echter aanbeveling om de eerste keer hiervoor een extern bureau in te huren teneinde "de kunst af te kijken". Voor de examinatoren dient hetzelfde te gelden. Nieuwe examinatoren dus een "zware" cursus en voor allen een "opfris cursus" per jaar. In grote lijnen zal daar ook de stof van A. aan de orde komen. Dat zijn dus nog twee professionaliseringsopleidingen C en D.

Indien en voor zover de ontwikkelingen rond de certificering van examinatoren zich doorzetten, dient hierbij aangesloten te worden. Vanuit de HBO Raad wordt daar momenteel blijkbaar aan gewerkt. Vanuit de Raad wil

men een programma van eisen opzetten voor een certificering op basis dan wel op senior niveau voor examinatoren (BKE/SKE).

Dat betekent dat daar waar mogelijk en relevant de eis van certificatie aan examinatoren gesteld moet worden. Een dergelijke certificeringsopleiding dient zo mogelijk "in- company" te worden georganiseerd. Uitgangspunt bij de HZ tot dusver is immers dat alle docenten tevens examiner zijn. Dus moet het totale docenten bestand opgeleid en wellicht ook gecertificeerd te worden.

Dit sluit ook aan bij een tamelijk breed gevoelde wens tot een opleiding/scholing voor het maken van goede toetsen. Dit is voor alle docenten van belang.

Voor de cursussen C en D zou een opzet relevant kunnen zijn waarbij op diverse momenten dezelfde opleiding kan worden gevolgd. Bijvoorbeeld op de maandagochtend, of de maandagavond of de vrijdagmiddag. Mensen kunnen zich dan voor één van de drie mogelijkheden inschrijven.

De kosten van de hier genoemde, verplichte, opleidingen dienen voor rekening van de werkgever te komen. Eventuele reis en verblijfkosten kunnen dan ook worden gedeclareerd. Dat zal zeer beperkt kunnen zijn omdat deze hoorcolleges hier ter plaatse gegeven kunnen worden.

In 2013 zouden beide cursussen A en B in de maand september gegeven kunnen worden. De aangegeven volgorde van A en B dient aangehouden te worden. Het is aan te bevelen om dit niet vrijblijvend te laten zijn. Voor de cursussen C en D lijkt de maand september of januari geschikt. Voor alle duidelijkheid: voor alle cursussen wordt in eerste instantie gedacht aan hoorcolleges van 2 uur elk.

Bij een lidmaatschap van een (deel) commissie hoort een verplichte cursus. En idem : geen benoeming tot examiner zonder een certificaat. Hierbij moet wel in gedachten gehouden worden dat er suggesties zijn om de hiervoor bedoelde certificeringen (intern of extern) een plaats zouden moeten krijgen in het carrière beleid van de instellingen.

Schematisch ziet het er dan als volgt uit:

NIEUW BENOEMD

(deel)examencommissie en
toetscommissie

Examinatoren

20 personen

Alle docenten

Inhoud:

Wetgeving

Regelingen

OER

Interne organisatie

formularia

Nader uit te werken

BESTAAND

40 - 50 personen

Alle docenten

Inhoud:

Wetswijzigingen

Beleidsaanpassingen:

- overheid
- sector
- instelling (HZ)
- operationele veranderingen

Nader uit te werken

Bijlage 9 Evaluatie Examencommissie HZ University of Applied Sciences, 2015-2016.

0. Inleiding.

Evenals vorige jaren heeft de Examencommissie ook voor het studiejaar 2015-2016, de eigen werkzaamheden en zichzelf geëvalueerd. Dit is daarmee de vierde zelfevaluatie van de Examencommissie . Ook dit jaar hebben externen deel uitgemaakt van de commissie. Nog steeds is overigens de uitwerking van de rapportage van de commissie Bruijn actueel. Ook voor de Examencommissie in die zin dat op meerdere plaatsen en momenten externen met vrucht kunnen worden ingeschakeld. De achter ons liggende jaren is daar door de inschakeling van externen bij het horen van studenten in het kader van de NBSA procedure (zie verderop) opnieuw een uitwerking aan gegeven. Direct zij opgemerkt dat een verdere vervolgstap zou kunnen zijn het betrekken van externen bij het werk van de dealexamencommissies (DEX-en) en zeker ook van de BKE/SKE beoordeelaars.

Deze evaluatie heeft dezelfde aanpak en opzet als de vorige. Zowel in de voorbereiding, de evaluatie zelve als in deze rapportage. Door ook tekstueel waar mogelijk en zinvol zoveel als acceptabel is bij de tekst van de vorige evaluatie te blijven, wordt een vergelijking over de jaren gemakkelijker. Het nadeel daarvan is natuurlijk dat vele passages (terecht) bekend zullen voorkomen. Het zogenaamde “zelfplagiat” is en blijft derhalve ruimschoots aanwezig. Met Ephorus scoren we hoog.

Dit tast het informatie gehalte echter geenszins aan.

Overigens spreekt het ook nu weer voor zich dat deze evaluatie mede gevoed is door en wordt aangevuld met andere observaties en signalen van anderen.

De basis voor deze evaluatie is gelegd in een speciale vergadering van de Examencommissie op 25-5-2016.

In die vergadering kon dus geen rekening worden gehouden met de later plaats gehad hebbende NBSA procedure, maar uiteraard wel met de ervaringen van de procedure in 2015. De NBSA evaluatie in 2016 is temeer van belang omdat op grond van gerechtelijke uitspraken de spelregels gewijzigd zijn. (zie later)

In dit rapport wordt verder dezelfde indeling gehanteerd als die welke door de Examencommissie is gevolgd in de genoemde evaluatievergadering (en ook in het rapport van de vorige jaren).

1. Eigen functioneren.

Dit betreft het functioneren van de leden van de commissie persoonlijk . Daarbij komen zaken aan de orde als het persoonlijk individueel toetsen van de eigen werkzaamheden aan de taakopdracht van leden/voorzitters van een (deel) examencommissie; de sfeer in de commissie; de bijdrage aan de kwaliteit van de besluitvorming; de onderlinge verhoudingen en het benutten van de voldoende of onvoldoende ruimte voor de eigen inbreng. Gelet op het persoonlijke karakter van dit onderwerp is dit ook deze keer weer door de leden vooral benut voor zelfreflectie. In de plenaire vergadering is dit eigen functioneren slechts in hoofdlijnen en alleen daar waar relevant voor de gehele commissie, aan de orde geweest. Mede hieraan gekoppeld was er de mogelijkheid voor alle leden voor een strikt persoonlijk functioneringsgesprek met de voorzitter. Daar is geen gebruik van gemaakt.

Mede vanwege het tijdsbeslag van de relevante werkzaamheden en door personeelsveranderingen waardoor de relevante periode nog te kort was, heeft de commissievoorzitter dit jaar (nog) geen functioneringsgesprek gevoerd met de leden van het DB, met de secretaresse van de commissie, en met de voorzitter van de centrale toetscommissie. Daarbij speelt natuurlijk ook een rol dat voor zover het mensen betreft die al langere tijd deze functie vervullen er geen nieuwe inzichten zijn. Dit betreft geen beoordelingsgesprekken (waar rechtspositionele gevolgen aan kunnen worden verbonden) maar open gesprekken, dialogen, van voorzitter en betrokkene over de gang van zaken en het functioneren in brede zin. Van deze vertrouwelijke gesprekken zijn in het verleden korte verslagen gemaakt die ook ter hand gesteld zijn aan de hiërarchische chefs van de betrokkenen. Zij kunnen dat betrekken bij hun eigen functionerings- en beoordelingsgesprekken. Het laatst ontvangen verslag kan daarvoor dienst doen. Bij onze gesprekken is als leidraad genomen de vastgestelde resultaatsgebieden voor de relevante functies .

Op dat persoonlijk functioneren van de commissieleden kan in dit document inzake de evaluatie van de commissie uiteraard slechts zeer terughoudend worden ingegaan.

Allereerst zei opgemerkt, dat de samenstelling van de Examencommissie het afgelopen cursusjaar grotendeels dezelfde was als het jaar daarvoor. De commissie heeft het CvB toen laten weten dat alle leden zich herbenoembaar stelden. Het CvB heeft daar gebruik van gemaakt en een ieder herbenoemd. Opnieuw blijkt de grote lijn wel duidelijk te zijn. De commissieleden zijn ook nu tevreden over eigen en elkaars inbreng in de commissie. Nog steeds worden de discussies constructief en open bevonden. Er is sprake van een zakelijke benadering. Verschil van opvatting en interpretatie kan gemakkelijk aan de orde komen. Daarbij blijkt dat er collectief en individueel nog steeds geworsteld wordt met de vraag hoe de borging van de kwaliteit van de toetsen het beste geconcretiseerd kan worden en bewaakt. Tekenend hiervoor is dat indertijd een conceptnotitie over de uitwerking van het toetsbeleid en het vormgeven aan het werk van (deel)toetscommissies (DTC's) niet geaccepteerd is en door de auteurs is teruggenomen. Er wordt sindsdien gestreefd naar een

zeer praktische aanpak waarbij iedere DTC voor 1-9-2015 met een eigen kort auditplan is gekomen. In een dergelijk auditplan wordt omschreven wat de DTC het komende jaar wil gaan doen op het gebied van toetsbeleid). Dat alles wordt uiteraard in sterke mate bepaald door de verschaftte facilitering van de commissieleden.

Per 1/9/2016 worden nieuwe/verbeterde auditplannen door de commissie ingewacht.

Ondanks het feit dat er enige verbetering te bespeuren valt is de examencommissie van oordeel dat de kwaliteit van de opleidingen grosso modo niet of niet goed geborgd is c.q. kan worden. De examencommissie acht dat een zeer teleurstellende constatering. De reden daarvan is vooral gelegen in het onvoldoende functioneren van DTC's. Daar zijn diverse oorzaken voor aan te wijzen. Verwezen moge worden naar o.a. het jaarverslag van de centrale toetscommissie (CTC). Dit heeft er wel toe geleid dat de examencommissie voor 2016-2017 de uitvoering van toetsen c.q. toetsbeleid als eerste prioriteit voor verbetering heeft bestempeld. Uiteraard is hierover ook het gesprek met het CvB geopend. De examencommissie acht deze situatie ronduit onacceptabel.

Voorts is er in de commissie nog steeds een zekere behoefte om meer op hoofdlijnen, beleidsmatig en pro-actief bezig te zijn.

2. Het functioneren van de commissie.

Dit hangt uiteraard sterk samen met het gestelde in de vorige paragraaf. Het gaat bij dit punt om de sterke en zwakke punten van de commissie als geheel.

Als sterke punten ziet de commissie;

- Deskundigheid
- Onafhankelijkheid
- Collegialiteit
- Overleg (poldercapaciteit)

Als relatief zwakke punten ziet de commissie:

- Communicatie
- Uitvoering en vormgeving operationeel toetsbeleid
- Tijdsmanagement
- Ervaringsuitwisseling

Voor de ervaringsuitwisseling heeft de commissie besloten een prioritaire agendering in te voeren.

De commissie blijft van oordeel dat het gehanteerde model van een centrale commissie met deelcommissies per academie een sterk model is. De commissie is bepaald geen voorstander van een andere structurering. Integendeel, de commissie is daar tegen en blijft van oordeel dat er een dealexamencommissie per academie dient te zijn. Zij weet zich daarin ook gesteund door het College van Bestuur. De commissie betreurt het dat toch steeds weer, ook in het afgelopen jaar, andere suggesties de kop op steken. Dat werkt contraproductief. Wel blijft de commissie van oordeel dat de communicatie verbeterd dient te worden. Het blijkt immers nog steeds, dat veel collega's in de organisatie weinig weet hebben van taken, kennis en bevoegdheden van examencommissies en toetscommissies. Hun gezag wordt nog steeds niet altijd en overal zo gemakkelijk aanvaard. De nick-name "toetspolitie" die hier en daar gebezigd wordt, spreekt boekdelen. Daar is nog veel te winnen.

De vraag is en blijft of daar bij het introductieprogramma voor nieuwe docenten en leidinggevendenden voldoende aandacht aan wordt geschonken.

Uiteraard wil de commissie daarbij ook zelf in de eigen spiegel kijken.

De ondersteuning van de commissies is de afgelopen periode vaak een punt van zorg geweest. De continuïteit in de ondersteuning van de commissie is gelukkig momenteel geborgd. Wel is er nog steeds de neiging om de hoeveelheid werk die hiermee verbonden is te onderschatten.

Een goede facilitering door het CvB en academie management blijft uiteraard van groot belang voor een kwalitatief hoogwaardig functioneren van de examencommissie. Vooral de beschikbare tijd lijkt (ook en misschien wel vooral voor de DTC's) nogal "zuinig".

Er is in het afgelopen jaar wel duidelijkheid ontstaan over de verantwoordelijkheid voor de facilitering binnen de organisatie. Voor de centrale examencommissie en de CTC valt de facilitering in brede zin, onder de directe verantwoordelijkheid van het CvB. Daar valt ook onder het secretariaat van de commissie die de NBSA procedure ten uitvoer brengt. De voorbereiding, uitvoering en afwerking hiervan vraagt bijzondere aandacht van de ondersteuning.

De facilitering van de dealexamen- en deoltoetscommissies is een verantwoordelijkheid van de academies. Daar ontbreekt in een aantal gevallen nogal wat aan en wordt men geconfronteerd met tekorten. Dat heeft uiteraard ook gevolgen voor het functioneren van sommige DTC's.

De kennis uitwisseling binnen de commissie blijft een punt van aandacht. In het komende cursusjaar 2016-2017 zal daar in de agendering van de commissievergaderingen meer rekening mee worden gehouden. Dit betreft niet alleen de onderlinge uitwisseling van kennis door de voorzitters van de dealexamencommissies. Het gaat ook om de landelijke ontwikkelingen en wetenschappelijke en/of beleidsmatige ontwikkelingen. We hoeven niet

allemaal alles te bestuderen. Ondersteuning op dat vlak blijft een wens van de commissie. De vraag is of hier niet vanuit de relevante stafafdeling soelaas kan worden geboden. Ook kan gedacht worden aan een "portefeuillehouder" binnen de examencommissie

De specialisatie van één der leden op het vlak van de fraudezaken werkt zeer positief. De doorloop tijd van de fraudezaken, en de afwikkeling ervan stemmen tot tevredenheid. Het handhaven van meerdere portefeuilles binnen de commissie verdient overweging. Bij de aanvang van het nieuwe schooljaar 2015/2016 zijn binnen de commissie diverse portefeuilles samengesteld.. Dat zal de commissie continueren.

In het algemeen kan gesteld worden dat de commissieleden van oordeel zijn dat de commissie nog te veel met operationele zaken bezig is. Dat geldt uiteraard in nog sterkere mate voor het DB. Er blijft de wens om meer nog als kennisplatform te fungeren.

De participatie van externen wordt als positief ervaren. De uitbreiding daarvan naar de NBSA procedure/hoorzittingen is geslaagd te noemen. Een volgende stap in de ontwikkeling en de uitwerking van "Vreemde ogen dwingen" zou kunnen zijn, externe participatie in de deelcommissies. Daar wordt dan wel meer gedacht aan een soort van "uitwisseling" met collega instellingen. Voor de realisatie van deze gedachte is wel een probleem dat de examencommissie als zodanig geen contacten onderhoudt met academies buiten de HZ. Maar dit is via het CvB en directe bilaterale contacten wellicht op te lossen.

Probleem met de bemensing bij een relatief kleine organisatie als de HZ blijft de functiescheiding en de kwetsbaarheid. Het is dan wel eens moeilijk om voldoende tegemoet te komen aan de eisen van een goede functiescheiding. Uit dien hoofde klemt het temeer om af te rekenen met een "eilandcultuur" voor zover die tenminste bestaat. De vraag blijft actueel en derhalve ook het antwoord daarop, hoe het draagvlak in de organisatie vergroot kan worden. Vooral de toetscommissies hebben daar zoals gemeld, mee te maken en ondervinden daarbij problemen. Twee jaar geleden is voorgesteld om de deeltoetscommissies onder te brengen in de management poot ofwel in de hiërarchieke lijn. De centrale toetscommissie zou daarbij als een auditcommissie onder rechtstreekse verantwoordelijkheid van de examencommissie blijven functioneren. Dat voorstel is en blijft afgewezen. Op dit punt is de organisatie onveranderd. Dat is voor de commissie een gegeven. Essentieel bij deze discussie is dat de examencommissie vooral verantwoordelijk is voor het toezicht op en de borging van het toetsproces. Het management is direct verantwoordelijk voor de kwaliteit van de toetsen. Daarvoor heeft het management een instrument als een (deel) toetscommissie nodig. Door het niet goed functioneren van een DTC ontbeert het management een belangrijk instrument voor de eigen verantwoordelijkheid voor de kwaliteit. De EXAMENCOMMISSIE ziet het dan ook als een gemeenschappelijk belang voor beide "poten" van de "organisatie driehoek" om hier het komende cursusjaar beduidend verbetering te boeken.

Ook een benadering vanuit de kwaliteitszorg is hier relevant. Voor zowel de examencommissie als voor de “hiërarchische lijn “ in de organisatie is de cirkel van Demming van belang. In die PDCA cyclus is de DTC onmisbaar voor de check. Dat geldt voor de DEX en de examencommissie in verband met de uitreiking van getuigschriften: weten dat de toetsen van voldoende kwaliteit waren en zijn op grond waarvan de cijfers en studiepunten zijn behaald. Dat geldt ook voor het management. Het management is immers verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs in brede zin. Een DTC verschaft naar beide zijden van de bekende driehoek uiterst essentiële informatie die niet gemist kan en mag worden. Daarom heeft het structurele overleg van de Academiedirectie (Dean en M.D.) met de voorzitters van de DEX en de DTC bepaald betekenis. Als de DTC niet (goed) functioneert wordt de cirkel van Demming doorbroken en wordt de kwaliteitscyclus dus niet voltooid. Die situatie doet zich bij de HZ heel concreet voor. De CTC (centrale toetscommissie) ziet daarbij toe of de DTC's goed functioneren en komt tot onderling afstemming, informatieuitwisseling e.d.. Dat gebeurt in het kader van het borgen van de kwaliteit. Die borging is een verantwoordelijkheid van de examencommissie. De CTC en de DTC's zijn dan het instrument van de examencommissie om dat toezicht en die borging te realiseren.

Een ander probleem is of de examencommissie voldoende “doorzettingsmacht” heeft. De examencommissie kan richting organisatie slechts, al of niet tijdelijk, het examinerschap ontnemen. Dat is een tamelijk zwaar en bot instrument gebleken. (hoewel sommigen het als een taak verlichting ervaren/beschouwen). Het management heeft een meer verfijnd instrumentarium tot zijn beschikking.

Voorts wordt opnieuw nog eens sterk onderstreept om ons te houden aan de afspraak dat na iedere tentamen periode en minimaal 3x per jaar het academiemanagement overleg pleegt met de voorzitters van de DEX en de DTC. Hier dient strikt de hand aan gehouden te worden ook tegen de achtergrond van het vorenstaande.

Hoe dat alles moge zijn, in de examencommissie wordt benadrukt hoe belangrijk het is om wel zorg te dragen voor de continuïteit. Dat komt over de gehele lijn de kwaliteit ten goede. Daarbij blijft het ook van belang om steeds voldoende vervangers te hebben die zo nodig de functie kunnen overnemen, maar dus wel al (deels) zijn ingewerkt. De commissie blijft van oordeel dat alle leden van een dealexamencommissie een vaste vervanger zouden moeten hebben. Dat geldt zeker voor de voorzitters en daarmee voor de (interne) leden van de centrale examencommissie

3. Leiding van de vergaderingen.

De commissieleden blijven van oordeel dat het werken met een externe voorzitter goed werkt. Belangrijk blijft het, om de onafhankelijkheid van de (deel)commissies hoog te houden. In dat opzicht zijn ook de “vreemde ogen “ van niet te onderschatten belang. De

vergaderingen hebben een open karakter hetgeen bijdraagt aan inhoudsvolle en betekenende discussies. Het gevaar ligt echter op de loer dat er afstand ontstaat tussen de centrale commissie en de werkvloer. Het feitelijke werk gebeurt immers in de deelcommissies. Het bewaken van het werk van de deelcommissies blijft een operationeel probleem(pje) voor de vergaderingen van de centrale commissie. (zie ook par. 5b)

Ten aanzien van de besluitvorming blijft de commissie tevreden.

4. Individuele gesprekken gewenst?

Zoals eerder reeds opgemerkt, zijn er geen individuele aanvragen voor een persoonlijk functioneringsgesprek geweest. Het is ook niet gebruikelijk, en past ook niet in de cultuur van de commissie, om voor een dergelijke dialoog te wachten tot een evaluatie. Voor de voorzitter van de examencommissie is dit ook niet goed doenlijk. Hij maakt de leden van de commissie te weinig mee. Wel dient de examencommissie als geheel toe te zien op het functioneren van de DEX-en. Ook het management zal daarover zelf een oordeel hebben omdat het DEX werk direct de opleidingen raakt. Ook zijn er zoals eerder gemeld dit afgelopen cursusjaar en tot nog toe geen functioneringsgesprekken geweest met de leden van het DB, de voorzitter van de centrale toetscommissie en de secretaresse van de commissie. Deze gesprekken passen in de HZ procedure en korte weergaves zijn in het verleden dan ook aan de hiërarchische chefs van betrokkenen ter hand gesteld. Zij dienen dit te betrekken bij hun oordeelvorming over het totale functioneren van betrokkene. Het ligt in het voornemen om volgend jaar weer dergelijke gesprekken te voeren.

5. Diverse aanvullingen.

Hier kunnen in grote lijnen dezelfde opmerkingen worden gemaakt als vorige jaren.

a. functioneren van de examencommissies en toetscommissies.

Nog steeds speelt de problematiek vooral bij de deelttoetscommissies. Deze werken niet alleen niet altijd even goed in de persoonlijke sfeer, maar er is een breder autoriteitsprobleem. Het gezag van deze commissies wordt soms/vaak niet erkend. Het blijft uiteraard een eerste verantwoordelijkheid van de lijn om te zorgen voor kwalitatief hoogwaardig onderwijs en onderzoek. De examencommissie heeft daarbij een terughoudende rol en maakt zich vooral zorgen om de borging van de kwaliteit. De toetscommissies vormen daarbij een zeer belangrijke schakel om die kwaliteit te borgen. Maar dat moet wel mogelijk gemaakt worden. Nog steeds ligt daar ook een probleem in de communicatieve sfeer. In de organisatie heeft men vaak geen idee waar dergelijke commissies mee bezig zijn. Maar het interesseert velen misschien ook niet.

In het afgelopen jaar zijn er ook opnieuw problemen gerezen bij enkele dealexamencommissies /DTC's voor wat betreft de personele invulling. Daar zonder gaat het uiteraard niet. Wel kan het goed zijn in een voorkomend geval dat de oplossing voor een niet of minder goed werkende commissie mede gezocht moet worden in personele wisselingen. "Verse paarden voor de koets" kunnen positief werken bij achterblijvende resultaten. Maar in het algemeen kan gesteld worden dat bij de voordrachten voor benoemingen van en onder de examencommissie vallende commissies het te veel voorkomt dat niet de vraag wordt gesteld naar vereisten voor de functie en deskundigheid en talent de doorslaggevende criteria zijn, maar vooral de eventuele "ruimte" in de werklust. Wellicht verdient het aanbeveling om nog eens te wijzen op de bestaande rolbeschrijvingen voor leden van Examencommissies zoals die bij de HZ (zouden moeten) gelden. In bijlage 1 bij het jaarverslag van de examencommissie worden deze rolbeschrijvingen telkenjare nog eens weergegeven. De fictie dat iedereen c.q. iedere docent, er geschikt voor is, gaat niet op. Dat moge alleen al blijken uit de eisen die aan leden van een DEX en DTC worden gesteld t.a.v. hun opleiding en professionaliteit. Voor hen geldt immers de extra eis van een SKE certificering. Dit gaat uit boven de eis van een BKE certificering voor een "gewone" docent. Voor een voorzitter van een DEX/DTC komen daar nog andere eisen in de leidinggevende sfeer bij. En zeker voor DB leden worden verdergaande professionaliteits-eisen gesteld. Tekenend in dit verband is de opmerking in de "Handreiking Examencommissie 2015", dat het juist omgaan met elkaar van management en examencommissie hoge eisen stelt aan communicatieve en bestuurlijke competenties. Dat klinkt heel anders dan de genoemde fictie.

b. overleg.

Formeel dient het DB van de examencommissie jaarlijks 2x met iedere dealexamencommissie overleg te hebben . Opnieuw is dat zo goed als niet gebeurd. Het heeft zich echter niet opnieuw beperkt tot een enkel incidenteel contact. Voorafgaand aan iedere DB vergadering is er een gesprek met de voorzitter/een delegatie van een DEX .Hier ligt zeker nog steeds een punt van zorg voor de commissie, maar tot dusverre werkt het goed. Het beoordelen van het werk van de deelcommissies kan niet plaats vinden alleen op basis van het beschikken over de verslagen van de vergaderingen van de deelcommissies. Feitelijke communicatie, anders dan alleen door de voorzitters van de deelcommissies in de centrale commissie, is van belang. Maar dat moet wel georganiseerd worden en nog steeds blijkt dat moeilijk in de agenda's in te passen te zijn. De commissie is er alert op dat hierdoor geen te grote afstand tussen de commissie en de werkvloer mag ontstaan.

Het maandelijks overleg van het DB met het CvB is vervangen door een ietwat andere structuur. Het DB vergadert nog eens per kwartaal met het CvB en iedere maand met de MD's (en de secretaris van het CvB). Zo op het eerste oog zaten er, voor de examencommissie, voor- en nadelen aan. Inmiddels is daar twee jaar ervaring mee opgedaan. De examencommissie is teleurgesteld. Zij betreurt het mindere contact met het CvB,

te meer omdat doorgaans slechts een beperkte delegatie vanuit de groep van MD's ter vergadering was. De (agenda) inbreng van die zijde beperkte zich tot 1 onderwerp gedurende het vorige schooljaar. Voortzetting van dit overleg wordt echter door beide partijen positief benaderd. De ervaringen in het verleden moeten wellicht gezien worden als "organisatorische zettingsverschijnselen".

De commissie pleit er steeds weer voor, dat ook een regelmatig gestructureerd overleg plaats vindt op academie niveau. Dit betreft de voorzitters van de dealexamencommissie en de deoltoetscommissie met de MD en de Dean van de betreffende academie. Ook de kwaliteitsfunctionaris zou aan dit overleg deelnemen. Dit overleg lijkt nuttig na iedere tentamenweek. Afsproken is minimaal 3x per jaar zo'n overleg te voeren. Dat gebeurt niet over de gehele lijn. Daar, waar dit overleg wel plaats vindt, is de ervaring voorzichtig positief. De examencommissie doet een dringend beroep op betrokkenen om vooral vanwege het belang van kwaliteitsborging dit overleg als essentieel instrument te benutten.

c. Juridische commissie.

Ook in het afgelopen jaar heeft de juridische commissie een slapend bestaan geleid. Op zich is dat positief omdat het aangeeft dat er geen grote juridische vraagstukken aan de orde zijn geweest die niet binnen de examencommissie zelf kunnen worden opgelost. Daarbij is de inzet van de (externe) juridische portefeuillehouder in de commissie van groot belang. De vraag naar het bestaansrecht van deze (sub)commissie komt wel aan de orde. Aan de andere kant beschouwd de examencommissie dit ook als een soort van reserve voorziening waar we op terug kunnen vallen mocht het echt nodig zijn.

6. Tijdsbeslag.

Het tijdsbeslag blijft een punt van zorg of liever gezegd, de tijd die beschikbaar is om het werk van de commissie te doen. In het voorgaande werd daar al op gewezen. Daar zitten uiteraard de nodige verschillen tussen de diverse deelcommissies. Dat hangt samen met de omvang en problematiek in de verschillende academies. Zie bijv. het rapport van drs. de Vijlder (niet bijgevoegd). Ook de kwantitatieve en kwalitatieve ondersteuning van de deelcommissies die nog steeds wel eens te wensen overlaat, speelt hier een belangrijke rol. De voorzichtige raming blijft dat een gewoon lid van een commissie zo gemiddeld minimaal 5 uur per vergadering nodig heeft om goed te functioneren. Een vergaderfrequentie van eens per maand is een minimum. Daar kan en zal dan natuurlijk nog het één en ander bij komen aan werk in het kader van de commissie. Voor de commissievoorzitters ligt dit geheel anders. Gelet op het takenpakket ligt daar de benodigde tijd op minimaal rond de 250 uur per jaar. De problemen die bij diverse (deel)commissies zijn geconstateerd hangen ten nauwste ook samen met het feit dat er te weinig tijd/arbeids capaciteit beschikbaar

wordt gesteld. Voor de grotere organisatie onderdelen is een facilitering van 20 uur per week (50%) niet overdreven.

7. Herbenoeming.

In het verleden pleitte de commissie voor een collectieve herbenoeming. Dit jaar is ook verandering in de personele sfeer aan de orde geweest. Via “natuurlijk verloop” hebben er reeds enkele wijzigingen plaats gevonden. De ontstane vacatures zijn daarbij eerst voorlopig ingevuld tot 1/9 2016. Vermeld is reeds dat de commissie de continuïteit in de bemensing van groot belang acht. Aan de andere kant is het niet goed als steeds dezelfde mensen in het geheel van de examencommissie (dus inclusief de deel commissies) dit voor hun rekening nemen. De commissieleden realiseren zich dat doorstroming zeker van belang is. Vandaar dat de commissie ook dit jaar niet pleit voor een collectieve herbenoeming.

Uitdrukkelijk zij vermeld dat alle leden van de centrale examencommissie individueel en persoonlijk bereid zijn een herbenoeming te aanvaarden, ook zij die tussentijds zijn aangetreden.

Als de vervanging goed geregeld is kan, zeker in de toekomst, gemakkelijker een zekere doorstroming en roulatie gerealiseerd worden. Dat geeft ook waarborgen voor de continuïteit (en de kwaliteit). Overigens zij opgemerkt dat er geen discussie meer is over de duur van de benoeming. Benoeming vindt formeel plaats voor 1 jaar maar met de uitdrukkelijke intentie van beide kanten om dat 3 jaar achteréén te doen, in combinatie met een rooster van aftreden. Elementen die van belang zijn, zijn o.m. dat de examencommissie ieder jaar een evaluatie uitbrengt, dat er functioneringsgesprekken worden gehouden en dat een benoeming altijd door de benoemende instantie kan worden ingetrokken. Daarnaast zijn er de bekende elementen van continuïteit, vernieuwing, spreiding in de organisatie en dus draagvlak etc. Er zal derhalve op korte termijn een nieuw (voortschrijdend) rooster van aftreden worden opgesteld.

8. Het opleidingsplan.

Het opleidingsplan van de commissie heeft een structureel karakter. Inmiddels is een begin gemaakt met de uitvoering. Er is een basiscursus ontwikkeld. Deze is uitgeprobeerd op huidige leden van (deel) examencommissies, hetgeen tot positieve reacties heeft geleid. Hier kunnen dus zo nodig de volgende stappen gezet worden, door deze cursus daadwerkelijk van start te laten gaan. Voor de verdiepingscursus inzake recente interne en externe ontwikkelingen in beleid en realisatie in zowel de (landelijke) politiek als in de eigen sector blijft externe inhuur voor de hand te liggen.

Ook voor de opleiding van examinatoren voorziet het scholingsplan in opleidingen. Overigens zij opgemerkt dat het scholingsplan voor zover sprake is van examinatoren, in

feite buiten werking is, omdat de SKE en BKE opleidingen daarin thans voorzien. De eerste aanpak van deze professionalisering was geen groot succes. Het nieuwe plan van aanpak spreekt de EC meer aan en geeft wel vertrouwen. Vooral de mate van facilitering is een factor van belang.

9. NBSA.

Ook in het studiejaar 2014-2015 heeft de examencommissie de eindbeslissing genomen ten aanzien van de studie adviezen. Dat is gebeurd op basis van de mandatering ter zake door het CvB. De betreffende hoor sessies vonden dit jaar plaats op 12, 13 en 14 augustus. Dit jaar, 2016, zal dat 17 en 18 augustus zijn. Opnieuw bestonden de duo's die de studenten gehoord hebben, uit een eigen personeelslid van de HZ en een externe die niet in dienst van de HZ is. Dit is gedaan als verdere uitwerking ook van de aanbevelingen van de commissie Bruijn. De bezwaren die er in het verleden nog bestonden zijn door het CvB opzij gezet. De reserves die er wellicht bij meerderen aanwezig waren, en wellicht nog zijn, worden niet gerechtvaardigd door onze ervaringen met deze opzet. De commissie bepleit opnieuw het werken met dergelijke duo's dwingend in de reglementering voor te schrijven.

Oorspronkelijk hebben 97 studenten zich aangemeld voor een hoorzitting. Vorig jaar waren dat er ongeveer 63 en het jaar daarvoor 90. De examencommissie adviseerde de organisatie om een uniforme gedragslijn te volgen en de onderwaterpunten over de gehele organisatie niet meer mee te nemen en studiepunten te geven per afgeronde cursus. Dat dan een cursus in niet al te grote brokken vorm moet worden gegeven lijkt een open deur. Dit advies is opgevolgd en van onderwaterpunten dient geen sprake meer te zijn.

Voor vorig jaar waren er uiteindelijk ongeveer 57 hoor sessies nodig. Dat is duidelijk minder dan het jaar daarvoor toen er 90 studenten gehoord moesten worden. Wellicht is dit mede toe te schrijven aan het feit dat de onderwaterpunten niet meer mee mogen worden gewogen. Daarvoor zijn goede redenen. Studiepunten worden daarmee immers eerst relevant als een complete cursus positief is afgesloten en niet een onderdeel daarvan.

Dit jaar 2016 doet een inhoudelijk niet onbelangrijke wijziging zich voor. Het voorlopig positieve advies komt op basis van recente jurisprudentie te vervallen. Het systeem wordt daarmee stringenter. De scheiding ligt voor de HZ bij 45 studiepunten. Méér (of exact 45 ect's) betekent voor de student dat hij/zij mag blijven en doorgaan. Minder dan 45 studiepunten betekent een NBSA en dus vertrek tenzij er sprake is van relevante persoonlijke omstandigheden.

10. Eindoordeel.

De examencommissie is opnieuw redelijk tevreden over het eigen functioneren. We zijn bij de HZ nog steeds op de goede weg. Dat blijkt ook als we ons vergelijken met andere instellingen. De DEX-en functioneren over het algemeen goed. De mensen functioneren wel goed en zijn ook bij de DTC's van "goeden wille". Toch heeft de examencommissie het gevoel dat zaken die de examencommissie betreffen en ook de personele invulling nog steeds een sluitpost vormen. Echter, inhoudelijk valt er geen tot weinig groei te constateren vergeleken met een tijdje geleden, en de situatie rond de kwaliteitsborging op basis van goed werkende DTC's is soms zorgwekkend. Natuurlijk blijven er altijd zaken die beter opgepakt zouden moeten worden. In het voorgaande is daar diverse malen op gewezen. Maar de examencommissie is van mening dat deze stagnatie in de doorgaande ontwikkeling kan en moet worden aangepakt. Daarom stapt de examencommissie voor het komende jaar af van het werken met een "verbeterplan" met diverse punten. Dat wordt als het ware vervangen door een verbeterplan met slecht één onderwerp te weten, het kunnen functioneren van de DTC's op een acceptabel niveau. Dat vraagt een goede samenwerking en afstemming tussen examencommissie en het management. Het bestaande overleg met CvB en MD's zal daarbij een belangrijk instrument moeten zijn. Dat laat onverlet dat de examencommissie blijft werken met portefeuillehouders die ieder voor zich alert zijn en blijven op aanpassingen en verbeteringen. Zij zullen hun voorstellen bij de commissie inbrengen.

Een paar algemene uitgangspunten verdienen hier in het eindoordeel, nog expliciete vermelding.

a. Het uitgangspunt van een commissie met een onafhankelijke positie dient boven iedere twijfel verheven te zijn. Voor de commissie geldt: onafhankelijk, "deskundig", en "integer". Dat geldt ook voor de deelcommissies. Dat betekent natuurlijk niet los van de organisatie of het management. Maar over de plaats in de organisatie, de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden dient duidelijkheid te bestaan. Mandaat en reglement zijn helder. Dit zal ook feitelijk in de praktijk van alledag het geval moeten blijven. Hier ligt een verantwoordelijkheid voor de commissie zelf en voor het management. Het onder "druk" zetten van commissie leden t.a.v. het innemen van bepaalde standpunten, acht de examencommissie uit den boze. Een rol voor (deel) commissie leden als "his masters voice" leidt tot grote weerstand in de commissies. Het kwaliteitsborgingsinstrument bij uitstek bij de HZ wordt dan snel bot en onbruikbaar als management instrument.

b. We zullen alert moeten blijven en blijven werken aan de acceptatie van deze onafhankelijkheid en de bevoegdheden in de organisatie. De steun van het management is daarvoor onontbeerlijk.

c. De uitwisseling van kennis en ervaring tussen de verschillende deexamencommissies en deeltaoetscommissies zou wellicht groter kunnen worden door meer aandacht voor de "werkvloer" t.a.v. de kwaliteitsborging.

d. Over de ondersteuning en de verantwoordelijkheid daarvoor zijn duidelijke afspraken gemaakt. Nu gaat het vooral bij de DTC's om de optimale invulling.

e. Op korte termijn dienen alle deelcommissies ook daadwerkelijk te functioneren. Daarvoor is inmiddels ook de medewerking gevraagd van de MD's. Eigenlijk moet het onbestaanbaar zijn dat de EXAMENCOMMISSIE zich gedwongen ziet om, zoals in het schooljaar 2014/2015 is gebeurd, te besluiten geen getuigschriften meer te zullen verstrekken als er sprake is van een niet-functionerende toetscommissie.

f. De centrale examencommissie zou zich verder moeten ontwikkelen in de richting van een kenniscentrum. Meer aandacht voor beleidsmatige ontwikkelingen, innovaties bij andere instellingen e.d. dienen op de voet gevolgd te worden. De totaal beschikbare tijd is nog een spelbreker. Wellicht zijn andere oplossingen mogelijk dan het inzetten van meer kwantiteit. Feitelijk zal dat dan neerkomen op het stellen van prioriteiten. Maar de eerste en hoogste prioriteit dient het komende jaar uit te gaan naar de DTC's

11. Portefeuilleverdeling.

Op grond van de ervaringen in het verleden heeft de examencommissie de volgende onderwerpen benoemd om in het komende jaar te verbeteren. Sommige zijn oud en andere nieuw. Het lijkt verstandig om per onderwerp in de examencommissie een "portefeuillehouder" aan te wijzen. Iedere vergadering kan er dan een terugkoppeling en zo nodig besluitvorming plaats vinden. Deze onderwerpen zijn in willekeurige volgorde:

<u>Onderwerp</u>	<u>"Portefeuillehouder"</u>
"vliegende keep"	F.Koole
Selectiecommissie nieuwe voorzitter	<u>F. Koole/B. de Moor</u>
Voorz. Toetscie	C. du Pon
auditplannen	C. de Pon
DB/vice voorz.	E.Rampaart
scholing/deskundigheidsbevordering	D. Karel
voorzitter/algemene zaken	S. Knigge
evaluatie/jaarverslag/rooster	S. Knigge
fraudezaken/strafhandhaving	W.T. Korevaar/ B.de Moor
inzicht facilitering /benoeming plaatsvervangers	vac
interne en externe communicatie	vac
""vliegende keep"	G. v.d. Beemt
juridische zaken	B. de Moor
actualisatie reglementen e.d.	B. de Moor
lid DB/	E. Rampaart/D.Karel

benoeming examinatoren	E. Rampaart
OER	E. Rampaart
beleidsontwikkeling en best practices	T. Tepe
automatisering examencommissie	P. van Gelderen
evaluatie toetsbeleid	J. Walhout/C. du Pon
BKE-SKE	J. Walhout/D.Karel

De diverse “portefeuillehouders” dienen door de Examencommissie in september te worden aangewezen. Immers, het mandaat van de commissieleden in de huidige samenstelling loopt tot 1 september 2016.

Het verdient wel overweging om na te gaan of toch een zekere prioriteitsvolgorde aanbeveling verdient. Wellicht zal prioritering gewoon noodzakelijk zijn omdat het geheel in één schooljaar voor de examencommissie niet “behapbaar” is. Het “gewone werk” gaat immers ook door.

De afspraak is in ieder geval dat de selectiecommissie voor het zoeken (en vinden) van een nieuwe externe voorzitter in sept. 2016 van start gaat

12. Slot

Kortom: er overheerst in de commissie evenals vorige jaren een sfeer van redelijke tevredenheid. Zeker niet van zelfingenomenheid. Daarvoor is de constatering te ernstig dat de examencommissie momenteel de kwaliteit onvoldoende kan borgen. Daar ligt een uitdaging voor een ieder die de HZ een warm hart toedraagt. De schouders zullen er onder moeten van de examencommissie en het management om binnen één cursusjaar dit probleem op te lossen. Maar gelet op de stappen die reeds genomen zijn, behoort dit zeker tot de mogelijkheden. Het vraagt veel, maar dergelijke voornemens dienen (te?) ambitieus te zijn. Ook voor een Examencommissie en het management.

Er is nog veel en belangrijk werk aan de winkel. Gelukkig maar.

S.K.

Vlissingen, 01-06-2016. Vastgesteld door examencommissie op 8 juni 2016.